

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.
Postatakarékpénztári csekk száma: 25.133.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földmívelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Évesz évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1938

XIX. évfolyam, 30. szám.

Julius hó 24

A római látogatás

A magyarság, amelyet a trianoni gyász és nyomorúság jegyében eltelt közel két évtized ezernyi megpróbáltatása sem foszthatott meg a jövőbe vetett hitétől, élni-akarástól és ami a legfontosabb: az ősi erényektől, — megújuló reménységgel tekint a közeljövő eseményei elé. Olaszország ugyanis, amely akkor, amikor a legsötétebb fellegek tornyosultak a magyar égen, elsőnek nyújtotta baráti kezét a megcsönkített ország felé,

határai közt ünnepli Magyarország európai híri miniszterelnökét, vitéz Imrédy Bélát és kitűnő külügyminiszterét, Kánya Kálmánt.

Mussolininek, Olaszország miniszterelnökének és Ciano gróf külügyminiszternek Imrédy miniszterelnökkel és Kánya Kálmán külügyminiszterrel folyó tanácskozásai abba az időszakba esnek, amikor az egész világ elismeréssel állapítja meg, hogy a Róma—Berlin tengely diadalmasan állta ki a legutóbbi hónapok súlyos teherpróbáját, beigazolvva azt, hogy a két nagyhatalom barátsága Euró-

pa békéjének legfőbb biztosítéka. Magyarország, amely mindkét nagyhatalom őszinte és szoros barátságával büszkélkedhet,

nemcsak földrajzi és történelmi adottsága alapján kapcsolódik bele szervesen ebbe a nagyhatalmi együttesbe,

hanem ezenkívül a célkitűzés, valamint a világpolitikai események egyformán magas szempontból való megítélésének közössége is odafigy Magyarországot Olaszországhoz és a Német Birodalomhoz.

Minden magyar ember hálás szeretettel tekint Olaszország nagynevű vezető államférfiai felé, akik — a magyar ügy ellenségeinek minden ezzel ellenkező híresztelését a legelénkebben megcáfolva — ismételten bebizonyították, hogy

Olaszország a végleges győzelemig híven kitart a nagy és nekünk annyira szent célkitűzés mellett,

amelyet Mussolini hat esztendővel ezelőtt így fejezett ki:

„Giustizia per l'Ungheria!...“

A magyar államférfiak fogadtatása

Vitéz Imrédy Béla dr. miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter július 17-én reggel gyorsvonattal Rómába utazott, hogy az olasz kormánytól hivatalos látogatást tegyen. A miniszterelnököt útjára elkísérte felesége, továbbá Vinci gróf olasz követ és felesége, valamint a miniszterelnökség és a külügyminisztérium több főtisztviselője.

A magyar államférfiakat a budapesti pályaudvaron ünnepélyesen búcsúztatták; az ünnepségen megjelent előkelőségek sorában megjelentek a kormánynak Budapesten tartózkodó tagjai is. Ott voltak a pályaudvaron az olasz követség tagjai, képviseltette magát a német és a jugoszláv követség is.

Budapesttől a határig az állomásokon hatalmas tömegekben vonult fel a magyarság, hogy lelkes tüntetésével kifejezze egyrészről a magyarság sorsát intéző miniszterelnökkel és külügyminiszterrel szemben érzett ragaszkodó szeretetét, másrészről az országot hatalmas barátjával, Olaszországgal szembeni hagyományos nagyrabecsülését.

A jugoszláv határállomáson fel szállt a vonatra Bukácz-Bessenyei György belgrádi magyar követ, majd az olasz határon Villani báró olaszországi magyar követ. Itt kell megemlítenünk azt, hogy a

jugoszláviai újságok a legnagyobb melegséggel emlékeztek meg a magyar miniszterelnök és külügyminiszter utazásáról abból az alkalomból, hogy a magyar államférfiak az ország területén keresztülutaztak.

Postumiában, az olasz határállomáson a magyar himnusz hangjai mellett diszszázad fogadta a vonatot és az országos és helyi előkelőségek egész sora jelent meg az ünnepies fogadtatáson. A magyar államférfiak innen különvonattal folytatták útjukat. Triestben este megismétlődött az ünneplés. A különvonat hétfőn, 18-án reggel 8 óra 55 perckor robbogott be a római pályaudvarra, ahol Mussolini olasz miniszterelnök és Ciano gróf külügyminiszter fogadta a magyar kormányelnököt és külügyminisztert a kormány tagjai és a

fascista párt előkelőségeinek élén, a fejedelmi diszbe öltöztetett pályaudvaron.

A fogadtatási ünnepség lezajlása után Olaszország magyar vendégei a diszszázad, éljenző magyar cserkészek és az újjongó sokaság sorfala között szállásaikra hajtottak. Imrédy Béla miniszterelnököt és feleségét, valamint Kánya Kálmán külügyminisztert Ciano gróf külügyminiszter személyesen kísérte el a számukra fenntartott palotába.

Röviddel ezután a vendégek autókban a királyi palotába hajtottak, ahol

A Duce pohárköszöntője

A római látogatás legkiemelkedőbb eseménye a magyar államférfiak tiszteletére rendezett diszszakoma volt. Imrédy Béla miniszterelnök feleségét Mussolini vezette a káprázatosan megterített asztalhoz, míg Imrédy Béla Ciano gróf feleségét kísérte asztalhoz. A virágokkal pazarul díszített asztalok körül ott ült Olaszország közéletének színe-jáva. Vacsora közben a zenekar felváltva magyar és olasz dalokat adott elő.

Ünnepélyes, szinte történelmi jelentőségű pillanat volt, amikor Mussolini miniszterelnök felállt, hogy elmondja felköszöntőjét. A Duce rendkívül meleg és közvetlen hangon mondotta el beszédét, amelyben elsősorban nagy szeretettel emlékezett meg a kormányzó két év előtti olaszországi látogatásáról, majd leszegzte, hogy

Olaszország és Magyarország barátsága a szokásos szertartásos formákban felül biztos és mély viszonzásra talált a két nép lelkében és egysége-

Imrédy Béla miniszterelnök olasznyelvű válasza

Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök csodálatosan tökéletes olasz beszédben válaszolt a Duce szavaira. Megköszönte az olasz miniszterelnöknek az egész magyar nemzetre megtisztelő szavait és örömmel állapította meg, hogy a két országot egybefűző jóbarátság szála nehéz és válságos időkben kiállottak a tűzpróbát. Hangzott a miniszterelnök, hogy a magyarság őszinte csodálattal

beirták nevüket az uralkodói látogatókönyvbe, megtekintették és megkoszorúzták a királysírokat, majd hatalmas koszorút helyeztek a Névtelen Katona emlékművére. A fascista hősök kápolnájában tett kegyeletes látogatás után a miniszterelnök és a külügyminiszter Ciano gróf olasz külügyminiszternél tettek látogatást, majd a magyar követségen rendezett villásreggelin vettek részt.

A délutáni órákban Imrédy Béla miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter két óras megbeszélést folytatott Mussolini miniszterelnökkel.

A miniszterelnök felesége ezelatt látogatást tett az olasz szociális intézményeknél.

sen kiforrott akaratában

és a két nép a lefolyt évtized alatt egységesen és szilárdan állott egymás mellett. Megállapította a Duce, hogy a két ország barátságának alapja többrendbeli politikai és gazdasági érdek mellett a béke és igazság magasabbrendű eszménye felé való törekvés. Olaszország és Magyarország együttműködési politikája nem zárt, nem irányul mások ellen, hanem nyitott mindazok számára, akik a rend és ujjáépítés célját tűzték ki maguk elé. Ebben a politikában értékesen működik közre a Róma—Berlin tengely irányító elgondolás és bekekezarat, valamint a Jugoszláviával való egyetértés.

A Duce poharát a magyar nemzet boldogulására és felvirágzására, a kormányzó egészségére, valamint a miniszterelnök és felesége személyes boldogságára emelte.

A Duce beszédének utolsó részét a vendégek felálva hallgatták végig, miközben a zenekar a Himnuszot játszotta.

adódik a Duce teremtő szellemének, amely az országot a hatalom és dicsőség legmagasabb polcára emelte. Megállapította Imrédy Béla, hogy

római útja és a megbeszélések valóban a béke és igazság magasabb szempontjait szolgálják.

Kifejezte ezután azt a reményét,

hogy az Olaszországgal régi idők óta fennálló szoros kapcsolatok, valamint az a hagyományos és őszinte barátság, amely politikai, gazdasági és kulturális téren Magyarország és a Német Birodalom között fennáll, a tartós és igazságos béke megteremtésére irányuló törekvéseket sikerre fogja vinni és Európa békés fejlődését szilárdabb alapokra fogja helyezni.

A miniszterelnök poharát a ba-

A Falu-Gazdaszövetség gazdalfjainak tisztelgése a miniszterelnök előtt

A római látogatás második napjának programja nagyon érdekes és változatos volt. Imrédy Béla miniszterelnök és felesége előkelő olasz kísérettel ezen a napon megtekintette a fascista uralom legragyogóbb alkotásait: a kiszáritott pontusi mocsarak helyén létesült Littoria-tartományt. A tartomány első városának, Littoriának alapkövét 1932 június 30-án tették le és egy esztendő múlva már résztvett a Duce az első gabonatermes cséplési ünnepségen. Sorra épültek a városok, amelyek ma már virágzó állomáshelyei az olasz kultúrának és gazdasági életnek.

A miniszterelnök littorai látogatása magasztos élményt jelentett a Falu-Gazdaszövetség Olaszországban időző cseréifjai számára. Alkalmuk nyílt arra, hogy

a hadviselték székházának dísztermében tisztelgessenek a magyar miniszterelnök és felesége előtt.

Imrédy Béla miniszterelnök hosszasan elbeszélgetett a fiukkal, kérdőzködött, hogy ki Magyarország melyik részéből került Itáliába és melegen érdeklődött a fiuk olaszországi

Pápai áldás a magyar nemzetnek

A római látogatás utolsó napján, július 20-án Imrédy Béla miniszterelnököt és feleségét, valamint Kánya Kálmán külügyminisztert és kíséretüket a Szentatyja fogadta.

A reggeli órákban a pápai udvartartás gépkocsijai jelentek meg a magyar államférfiak szállásúal szolgáló palota előtt. A miniszterelnök, neje és a külügyminiszter kíséretükkel először a Vatikánba hajtottak, ahol Pacelli bíboros államtitkár fogadta először és átnyújtotta a miniszterelnöknek a Pius-rend nagykeresztjét, Imrédy Bélának a Pro Ecclesia et Pontifice-rend keresztjét, Kánya Kálmán külügyminiszternek pedig a Pius-rend nagykeresztjét. Pacelli államtitkár a kísérő személyiségeknek is átnyújtotta a részükre adományozott magas kitüntéseket.

A félóránál hosszabb ideig tartó kihallgatás után a miniszterelnök és kísérete megtekintette a Szent Péter székesegyházat, majd az autósor Castellgandolfóba robotott.

A Szentatyja először tízperces magánkihallgatáson fogadta Imrédy Béla miniszterelnököt, majd a kíséret tagjai is eléje vonultak. Ezután a pápa francia nyelven néhány közvetlen szót intézett a magyar vendégekhez, hangsúlyozva, hogy személyük-

rátí olasz nemzet jólétére, az olasz császár és király, valamint családjá egészségére és a Duce személyes boldogságára emelte.

A magyar miniszterelnök zárószavait ugyancsak állva hallgatta végig az előkelő társaság, a zenekar pedig az olasz és a fascista himnuszot játszotta. Asztalbontás után hosszas és szívélyes hangú beszélgetés indult az előkelőségek között. Éjfél után egy óra felé hagyták el az utolsó vendégek a Palazzo Veneziaát.

tapasztalatai felől.

A tartomány többi városait, Sabaudiót, Agro Pontinót és Apriliót is megtekintette ezután a miniszterelnök és kísérete, aki nagy elismeréssel és csodálkozással látta, hogy a hajdan termékeny területeken most lúktzerű életű városok és tizenégy mintaszerepült épített és berendezkedett falu él és dolgozik!

A délutáni órákban a hatalmas arányú Forlani tüdőbeteggyógyító intézetet látogatta meg a miniszterelnök, majd a Duce másik nagy alkotását, a Mussolini Forumot tekintette meg a miniszterelnök Kánya Kálmán külügyminiszter és a kíséret tagjainak társaságában, majd a tengerészhadapródkor festői látványt nyújtó gyakorlatának megszervezése után vacsora következett, este pedig a magyar vendégek résztvettek a Caracalla-termben tartott szimfonikus rendezett Aida-operaelőadáson. Az előadás Mussolini felkérésére Gigli, a világhírű énekes is szerepelt. Az előadás alatt és után a közönség tomboló lelkesedéssel ünnepelte a Duce társaságában lévő magyar államférfiakat.

ben az „egész kedves magyar nemzet” üdvözlő nagy szeretettel, majd áldását adta az egész magyar nemzetre,

„a nagyokra és kicsinyekre, a gazdagokra és szegényekre egyaránt, de főként, amint azt mindig mondani szoktuk, a szegényekre, akik erre az áldásra jobban rászorulnak”.

A pápai kihallgatás végetével a miniszterelnök és kísérete megtekintette a gandolfói csillagászati intézetet, majd a palota előtti téren felvonult magyar cserkészek csapata előtt lépett el a miniszterelnök az olasz közönség lelkes ünneplése közben.

A délután folyamán a magyar vendégek megtekintették a római egyetemi várost és különféle intézményeit, majd pedig a Dopolavoró kiállítását. Később Imrédy Béla miniszterelnök olasz miniszterek látogatását fogadta.

A római napok ünnepségeinek sorát a Ciano gróf által a vendégek tisztelgésére a Tiszi Kaszinóban adott vacsora rekesztette be.

Az estély után Kánya Kálmán külügyminiszter ünnepélyes bucsuztatás közben visszaindult Budapestre; a miniszterelnök és felesége másfél napot, magánemberekként még Olaszországban töltöttek.

A hivatalos jelentés

A Rómában folytatott tárgyalások eredményeiről az alábbi hivatalos jelentés számol be:

„Imrédy miniszterelnök és Kánya külügyminiszter olaszországi hivatalos látogatásuk alatt a Duceval és Ciano gróf külügyminiszterrel hosszasan megbeszéléseket folytattak

abban a szívélyes szellemben, amely a két ország kapcsolatait jellemzi.

E megbeszélések során részletekre menően vizsgáltak tárgyaiva tették az Olaszország és Magyarország közötti, valamint a más országokkal való kapcsolatuk különböző szempontjait, különösképpen a Duna-medencére vonatkozókat, és megál-

lapitást nyert a két kormány tökéletes felfogásbeli azonossága.

Olaszország és Magyarország képviselői egyetértettek annak újbóli megerősítésében, hogy a római jegyzőkönyvek, amennyiben azok a két országot érintik, mind politikai, mind gazdasági tekintetben teljes mértékben érvényben maradtak. A béke és az igazság célkitűzései, amelyek Olaszországnak és Magyarországnak politikáját, összhangban a róma—berlini tengely irányú céljaival, áthatják, előfeltételei a nemzetközi téren való erősebbköri hatékony együttműködésnek, amely nyitva áll mindazok részére, akik a

rend és a béke művét őszintén kívánják szolgálni.”

Az olasz sajtó a legnagyobb lelkesedéssel emlékezik meg a magyar államférfiak látogatásáról, hangsúlyozva az olasz-magyar barátság bensősége voltát és annak különös jelentőségét. Ugyancsak nagy rokonszenvvel ír a látogatás eseményeiről a németországi sajtó is. A francia és angol lapok, bár azok érdeklődésének homlokterében természetesen az angol király párisi látogatása áll, ugyancsak nagy jelentőséget tulajdonítanak az olaszországi eseményeknek.

A Somlóvidék örök emlékeztetője Szt. Istvánnak

A Somlóvidék tudvalóvan amellett, hogy a nemzeti vagyonnak nagy értéket képviselő részét alkotja. — hiszen borát a tokajival emlegetik egykorban — a legregyebb lakosságok egyike. Irások feljegyzések tanúsítják, hogy a Somlóhegy Somlószőlős felőli részén már 1093-ban vár állott, amelynek romjai még ma is, meglepő épségben megvannak. A hajdan az Árpádok, majd a legelőkelőbb fourok birtokában volt területnek most az Erdődy grófok a birtokosai.

Az évszázados történelmi emlékekben gazdag Somlóvidék kulturális és gazdasági érdekeinek feltárása és megismertetése érdekében különösen az utóbbi években indult egyre több sikert felmutató akció, amelynek élén

Schandl Károly dr., a kerületi országgyűlési képviselője áll, akinek kezdeményezésére megalakult a „Somló nagybizottság”, amely gazdag programja első pontjául tette meg, hogy a Somló csucsán kilátót emel.

Ezen a helyen már régtől fogva áll egy fából összetakolt, kezdeleges kilátó, ez azonban semmiképpen sem

felelt meg rendeltetésének és nem illett a pazar szépségű helyre.

A gyönyörű célkitűzés, hála a bizottság munkásságának, különösen Nováky Lajos devescseri plébános fáradozásának, már meg is valósult és a kilátót a Somlóvidék történelmi multjára is és arra is tekintettel, hogy az emlékmű éppen Szent István halála 900. évfordulójának évében kerül átadásra, „Szent István-kilátó”-nak nevezik el.

Az országjáró ünnepség keretében július 31-én történelmi avatóünnepségen

résztesz József királyi herceg, Tekegyi Pál gróf vallás- és közoktatásiügyi miniszter, Zadravetz István ny. tábori püspök és a magyar közélet sok előkelősége, Schandl Károlyval, a Somlóvidék magasztos Szent István ünnepsége gondolatának felvetőjével az élen.

A Somlóvidék nagy ünnepségére, értesülésünk szerint az ország minden részéből filléres vonatok is indulnak, hogy a történelmi multú vidék Szent István ünneplésében — amint az kívánatos — az egész ország résztvehessen.

Az angol királyi pár párlzsi látogatása

A nagy világesemények történetében szinte páratlan, hogy két olyan rendkívül fontosságu látogatás esett egy időre, mint a magyar államférfiaké Rómában és az angol királyi páré Párisban. Európának mind a két tengelye egy időben mozdult meg, s indította el a kontinens és vele együtt a legnagyobb valószínűség szerint a világ rorsát is.

Tizenháromezer postagalamb és százegy ágyúlövés üdvözölte a francia partra szálló angol királyi párt. Páris utcáin sok százezer ember éljengett. Az Eiffeltorony ormán nyolcvan méteres angol lobogó lengett. A francia művészet és lelkesedés páratlan fényvel vette körül az uralkodópárt.

Hitler üzenete

Hitler német vezér és kancellár bizalmas szárnysegédjét: Wiedemann kapitányt Londonba küldte Halifax külügyminiszterhez, aki még párisi útja előtt fogadta Hitler megbízottját. Hitler üzenetében biztosította az angol külügyminisztert, hogy a legösszintibben kívánja a két ország közti viszony javulását, amely nem volna lehetetlen, mert nincsenek az angol és német népet elválasztó alapvető ellentétek. Csehszlovákia tekintetében Hitler azt a biztosítékot küldte, hogy a szudétanémet kérdés békés megoldását kívánja. Lord Halifax azt felelte, hogy köszönettel fogadja az üzenetet. Különös örömmel üdvözli azt a kijelentést, hogy német alapvető ellentét a két nép között. Ez európai béke megszilárdítására irányuló német lépés igen jó hatást keltett diplomáciai körökben.

A diszlakomán Lebrun elnök hangzott a közös akaratot, amelyet a két ország rokonérzése támogat. VI. György király pedig azt, hogy nemzetközi megegyezések útján megtalálják a világ békéjét fenyegető problémák s a gazdasági nehézségek megoldását.

A diplomáciai tárgyalások a látogatás időtartama alatt ugyanolyan lázas ütemben folytak, akárcsak Rómában és minden időszerű kérdésre kiterjedtek. Közük elsősorban a mindinkább fényesebbé váló cseh kérdésre, amelyben Anglia továbbra is a közvetítő szerepét ohatítja betölteni. Az angol királyi pár látogatása keretét az ünnepségek szorozata egészítette ki.

Sulyos szerencsétlenség a pécsi szénbányában

Az Első Dunagőzhajózási Társaság pécsbányatelepi Szécsényi-aknájában július 20-án délelőtt 11 óra tájban a negyedik mélyszinten a 25. számú telepen sújtólégkítörés történt. A munkások kimenekültek, azonban két bányász menekülés közben a gázkítés következtében felkavart szénporral megfulladt. A sújtólégkítörés mintegy 1500 métermázsza szenet dobott ki és a bányavajzatokat mintegy 60 méter hosszúságban bedöntötte.

A szerencsétlenség alkalmával Schneider Adolf vajár és Horváth Béla segédvajár veszítette életét. Skoda Ferenc, Hammer Henrik, Keszler István, Tóth István és Misén Gy. Antal bányászok sulyosabb mérgezet szenvedtek, három bányász könnyebb mérgezet kapott.

Mussolini távirata Szekeres Lászlóhoz

A *Falu-Gazdaszövetség* olasz—magyar gazdaifjúsági cseraköziának magyar résztvevőit, akik *Szekeres László* h. igazgató vezetésével érkeztek Rómába, *Mussolini* olasz miniszterelnök, *Ciano* gróf külügyminiszter útján táviratilag üdvözölte. A távirat, amelyet *Ciano* gróf *Szekeres László*-hoz intézett, a következőképpen hangzik:

„A Duce igen nagy örömmel vette szívélyes táviratukat és azt viszonozta úgy Önnek, mint a *Falu-Gazdaszövetség* gazdaifjainak igaz szívből jövő köszönetét és üdvözlését fejezi ki. *Ciano*.”

Gazdaifjaink, mint ismeretes, több hónapot töltenek Olaszországban, ahol a kijelölt birtokokon tanulmányozzák az ottani mezőgazdasági életet, kertgazdálkodást, szőlészetet, gyümölcsstermelést, piacra való előkészítést és a szövetkezeti berendezkedéseket. *Mussolini* ezzel a ténykedésével is újabb tanujelét adta nemzetünk iránti régi barátságának és szeretetének, de annak is, hogy igen nagy fontosságot tulajdonít — amint távirata is igazolja — a két nemzet között fennálló gazdaifjúsági cseraközi, amely hivatva van a magyar-olasz gazdasági és baráti kapcsolatainkat még jobban kimélyíteni és a jövő gazdanemzedékét egymással

megismertetni. Itt említjük meg, hogy az olasz gazdaifjak e napokban érkeznek Magyarországra.

Az Olaszországban tartózkodó magyar gazdaifjakhoz!

Több oldalról azzal a kérelemmel fordultak hozzám, hogy a birtokok vezetőségétől részükre kerékpárt kérjek. Ennek a kívánságnak eleget tettek. Megkerestem a birtokok vezetőségét, hogy a szükséges kerékpárokat rendelkezésre bocsássák. Ez alkalommal nyomtatékosan *hangsúlyozom azt, hogy nagyon vigyázzatok a kerékpárral való közlekedésre, mert Olaszországban mindenütt jobbféle van a menetirány. Az országutakon igen sűrű az autóforgalom és nagy gyorsasággal haladnak, tehát a legnagyobb óvatossággal közlekedjétek kerékpárral az országutakon, nehogy valami szerencsétlenség történjen. Mindenkinek lelkére kötöm, hogy ezt a figyelemet állandóan szem előtt tartsa. Akik a Ducéval együtt csépeltek, írják meg annak lefolyását, hogy a Vasárnap-ban és a fővárosi lapokban közreadhassuk. E havi jelentéteket is várom. Szeretettel köszönt mindnyájukat atyai jóakarótok*

Szekeres László.

Gyermekkel törlesztendő kölcsön

A magyarság ügyeit intéző illetékes tényezők, elsősorban a magyar kormány növekvő aggodalommal állapította meg, hogy a magyarság életerejét rohamosan csökkentik a népbetegségek és a betegségekkel szembeni ellenállóerő hanyatlása mellett a *szaporodás visszacsúszása*. Évtizedek óta az *egyke* — amely egyes vidékeken már *egység* fajul — apasztja a magyarság számát.

Ezek a szomorú tapasztalatok arra készítetik a kormányt, hogy a népjólét fokozását célzó szociális intézkedései útján a lehetőség határain belül meggyorsítsa, de egyidejűleg elősegítse az ifjúság számára a családalapítást és így emelje a házasságkötések és keresztelők számát.

A kormány mellett a társadalom is kiveszi részét e nemzetmentő munkából. Életre keltette az *Egészségpolitikai Társaság*ot, — az EPOL-t — melynek egyetlen célkitűzése az, hogy a magyarság egészségének megjavítása érdekében tegyen javaslatokat és intézkedéseket.

Az EPOL legutóbbi intézőbizottsági ülésén *Antal Lajos* dr., a társa-

ság elnöke, számolt be a nagyráhitott intézmény legutóbbi intézkedéseiről. Különösen nagy eredményeket vár az EPOL a most létesített *Népszaporodási Alaptól, amelyből 35 évesnél nem idősebb, szegénysorsu, örökölhető betegségben nem szenvedő házassulandók 400—400 pengős, kamatmentes kölcsönt kaphatnak.*

A kölcsön tíz esztendőre szól, de a házasságból születő minden egyes gyermek keresztlevelének bemutatásával 100 pengőt törlesztetnek tekintenek.

Ha tehát a házasságból tíz év alatt négy gyermek születik, akkor a kölcsönből semmit sem kell visszafizetni.

Az intézőbizottság nagy tetszéssel fogadta az egészen újszerű és a magyar viszonyoknak mindenben megfelelő elgondolás ismertetését, majd elhatározta, hogy Budapest székesfővárosához és a nagyobb törvényhatóságokhoz felterjesztést intéz, hogy a *törvényhatóságok és városok vállalják el a területükön születő 3-ik és 4-ik gyermek keresztapját* és minden ilyen gyermek után 10—20 pengős családi pótlékot folyósítsanak.

mas rendőrkordon szorította vissza, hogy a győztes gépmadár leszállhasson s vezetőit a hozzátartozóik s a hatóságok kiküldöttjei fogadhassák.

Hughes, aki személyesen vezette gépét, utolsóinak szállt ki. Nagyon fáradtnak látszott, ami nem is csoda, hiszen saját bevallása szerint

a föld körülrepülése közben alig négy órát pihent.

Az első, ami után mohón kapott, a *cigaretta* volt. Az uton ugyanis nem dohányozhattak,

Lindbergh megérkezése óta nem láttak Newyork utcáin olyan mámoros örömet, mint amilyennel a hatalmas világváros népe *Hughes* és társait fogadta.

Az eseményrel az egész világ sajtója hasábkokan át foglalkozik s a sportteljesítmény kiemelése mellett azt is hangoztatják, hogy a szerzett tapasztalatoknak rendkívüli katonai jelentőségük is van. Ami valószínű is. Az angol katonai aviatika éppen most rendezkedett be olyan rendszerű repülőgépek beállítására, mint amilyenlennel *Howard Hughes* alig három nap alatt repülte körül a világot. Anglia egyelőre 200 darabot rendelt. Később, a szükség szerint, valószínűen többet.

Érdekes megemlíteni, hogy *Hughes* földközi utja 300.000 dollárba került. Ebből a gép ára 20.000 dollár.

Ócska géppel az Óceán fölött

Közvetlen *Hughes* repülése után másik teljesítmény híre is bejárta a világsajtót.

Douglas Corrigan amerikai repülő nyolcéves clavult gépén néhány nappal ezelőtt Los Angelesből Newyorkba repült. A newyorki repülőterparancsnoksága megtiltotta neki, hogy az

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály
hangszertelepen. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

éltvezélyes gépen az utat visszafelé is megtegye. Erre a vakmerő és elszánt pilóta, hogy megmutassa, mit tud az ő gépe,

megszökött a repülőtérről és átrepülte az Atlanti-Oceánt.

Leszállt az ir parton. Utját nem olyan gyorsan tette meg, mint *Hughes*, de sokkal olcsóbban. Egy tengeri mérföld *Hughes*nek 90 pengőjébe került, *Corrigan*nak 18 fillérébe. A hatóságok most nem tudják, mit csinálnak a „bolond gép” tulajdonosával.

mert sem utlevel, sem nemzetközi okmányai nincsenek.

Nagyszerű teljesítményei azonban előreláthatólag mentesítik a büntetés alól. Egyelőre ünneplik őt is.

Megoldódik-e a kocseri néma család titka?

A *Kocsér* község melletti *Demeter* tanyán élt *Demeter* Gábor 16 holdas kisbirtokos a feleségével, 25 éves *Piroska* nevű leányával és 21 éves *József* nevű fiával. Kitudó földjük volt, hét szarvasmarhájuk, lovaik, teli sertésólak és rengeteg aprószőke. A szorgalmas család gondosan művelte földjét és hasznosította gazdaságát, amíg a mult nyáron be nem következett

az a rejtélyes lelki kórság, amely a szerencsétlen család tagjait teljesen hatalmába kerítette.

A *Demeter* család elmaradt a faluból, nem vitte terményeit a piacra, nem kereste fel *Nagykőröst* sem. Amikor a rokonok meglátogatták őket, megdöbbentő állapotot találtak a tanyán. A konyhában áldogálva találták a *Demeter* családot rongyosra, lesóványodva. Karjukat egymásba öltötték, fejüket lehorgaszották, valamenien zokogtak és nem néztek senki szemébe.

Hiába faggatják őket, senkinek sem feleltek, pedig több jelből látszott, hogy megértik a kérdéseket.

A hatóság emberei s a lelkesek mindent elkövettek, hogy megmenték

a pusztulásra ítélt családot, amely teljesen gondozatlanul hagyta gazdaságát. Zárt intézetbe nem szállíthatták őket, mert nem voltak ön-és közveszélyes elmebetegek, hiszen senkiben sem tettek kárt.

Csak amikor a gazdaság kezdett tönkremenni, léphetett közbe a hatóság. A szerencsétlen család ideiglenes gyámot kapott *Adám Imre* gazdálkodó személyében, aki *Demeter* Gáborné testvéröccse.

Ez a derék gazda kezelte a gazdaságot. Learatta a termést és felfrisíttette az állatállományt.

A *Demeter* család állapota azonban sehogysem változott, vagy javult. Végül is a törvényes gyám kérésére a hatóság elrendelte, hogy

*Demeter*ékét Budapestre hozták a *Benedek-klinikára*, ahol majd megállapítják rejtélyes betegségük okát.

A betegeket felhozták, s a klinikán át is vették őket. A felvételnél is zokogtak és hallgattak. Az orvosok véleménye szerint esetük olyan külön megnyilvánulása a lelki betegségeknek, hogy hasonlóra nem emlékeznek. Mindenesetre egyik fajja annak a lelki bajnak, amelyet magyarul a *lelek kettőhasadásának* szokás nevezni.

Meghalt a román anyakirályné

Mária román anyakirályné július 18-án a sinajai Pelishor-kastélyban meghalt.

Mária anyakirályné már évek óta betegeskedett. Legutóbb olasz- és németországi sanatóriumokban gyógykezeltették. Miután állapotában egyre rosszabbodni állott be, azt az óhaját fejezte ki, hogy *Romániában* akar meghalni. Az anyakirályné kívánságához képest hazaszállították. Halála előtt egy nappal érkezett Sinajába.

Halálós ágyánál ott volt *Károly* király, *Mihály* trónörökös és *Erzsébet* hercegnő. A kormány legtöbb tagja *Miron Cristea* pátriárka vezetésével szintén Sinajában tartózkodott. *Mária* anyakirályné halála alkalmából nemzeti gyászt rendeltek el.

Mária román anyakirályné 1875-

ben született. *Alfréd Sachsen-Coburg* és *Gótha* hercegnének leánya volt, akit Angliában mint *Edinburg* herceget ismertek. Egészen fiatal korában *V. György* angol király állítólag megkérte a kezét, de *Mária* hercegnő ezt a házassági ajánlatot nem fogadta el, hanem két évvel később, 1893-ban *Ferdinánd román trónörökös*hez ment feleségül. *Mária* királyné férjének uralkodása alatt, sőt már korábban is, erősen érdeklődött a politika iránt. *Ferdinánd* király halála után, a kis-korú *Mihály*, jelenlegi trónörökös uralkodása idején, mint a régens-tanács tagja, rendkívül élénk politikai tevékenységet fejtett ki. *II. Károly* király trónralépsése után visszavonult a politikától és betegségéig figyelmremelő tevékenységet fejtett ki, amelynek során megírta saját, Európaszerte nagy felhajtást keltett *életrajzát* is. Életének utolsó esztendejét már súlyos betegen töltötte el.

Hughes világrekorddal repülte körül a földet

A százezrekre menő tömeg, amely a Newyork melletti repülőtéren *Hughes* várta, egetverő örömrivalgásban tört ki, amikor a világot járt repülőgép lassu köröket írva, ugyanazt ereszkedett le, ahonnan alig négy nappal előbb felrepült.

Közben körülrepülte a földet olyan rekorddal, amely minden eddigit megdöntött:

3 nap, 19 óra, 17 perc, 30 másodperc alatt!

A mindent elsöprő tömeget hatal-

A Futura mindenütt felvásárolja a felkínált buzatételeket

A buzaértékesítéssel kapcsolatban a földművelésügyi minisztérium felhívja a gazdák figyelmét arra, hogy a kormány intencióinak megfelelően a Futura bizományosai útján az ország egész területén felkínált buzatételeket felvásárolja. A buza átvételi ára a nyugati határállomásokon, valamint a dunai, továbbá Szolnoktól délre a tiszai rakodóállomásokon métermássánsként 20 pengő 75 fillér. Ez az ár 15 tonnás vasuti kocsiába, illetve uszályba, eladó költségére berakva, 80 kg-os fajsúlyu, legfeljebb 2 százalék idegen keveréket tartalmazó szokványminőségű buzára értendő.

A Futura csak annnyival csökkentheti a fenti árat, amennyit az illető helyről a hozzá legjobban fekvő nyugati határállomás, vagy hajókirakodó állomásig való fuvar költség kitesz. Tekintet nélkül a feladóállomás főrajzi fekvésére, a buzaár a feladóállomáson métermássánsként 19 pengő 25 fillérnél alacsonyabb nem lehet.

Nemesített buzavetőmagot kaphatnak a gazdák

A földművelésügyi minisztérium a buzavetőmag-akció keretében a nemesítő, valamint szaporító gazdaságokból az arra hivatott kísérleti állomások vizsgálata szerint megfelelőnek talált körülbelül 600 vagon buzavetőmag kiosztását tervezi. Az akcióban való részvételi szándékot nagy gazdaságoknak közvetlenül a Növénytermelési Hivatálnál (földművelésügyi minisztérium),

kistermelőknek pedig az illetékes vármegyei gazdasági felügyelőszéknél kell bejelenteni legkésőbb augusztus 5-ig.

Az akció keretében a vetőmag felárát és a vasuti szállítási fuvarköltséget a földművelésügyi kormány maga vállalja, az igénylő gazda pedig a buzaának a budapesti tőzsdei középárát tartozik megfizetni. Szaporító gazdaságok közelében lakó igénylők

esérébe is kaphatnak 10 százalékkal több szokványbuza beszállítása ellenében vetőmagot.

Ha a vetőmagot nem kell vasuton szállítani, kistermelőknél a földművelésügyi kormány még a tőzsdei árból is megtérít mm-ként egy pengőt.

Minden vármegyében vannak szaporító gazdaságok s így az igénylő kistermelők nagyrésze élvezheti ezt a kedvezményt. Kistermelőknél össze kell állítani (község, gazdakör) és az igénylést együttesen kell bejelenteniük, mert a kistételekben való kiutalás nehézségebe ütközik.

A buzavetőmag-akcióra vonatkozó minden ügyben érdeklődők forduljanak közvetlenül a vármegyei gazdasági felügyelőszékhez, illetve a járási gazdasági felügyelőhöz.

Mezőgazdaságunk érdekes számadatai

Országunk mezőgazdasági viszonyainak megismerését rendkívül mértékben elősegítik azok a kiadványok, amelyek az 1935. évi agrárstatistikai felvétel anyagát dolgozzák fel és eddig már öt kötetben nyilvánosságra is kerültek. Az első négy kötetet, amelyek a birtokviszonyokkal, a gazdaságok élő és holt felszerelésével foglalkoztak, már annakidején ismertettük. Az új kötet is anyny érdekes adatot tartalmaz, hogy azok a legnagyobb érdeklődésre tartozhatnak számot.

Megtudjuk belőle, hogy az ország 16 millió kat. holdnyi területéből 2.8 millió holdat mivelnek használatban. A kötet beszámol arról, hogy az országban összesen 4123 kat. holdon van öntözött, vagyis bolgár rendszerű kert s ebből 3889 kat. hold termel elsősorban cladás céljára. Faiskoláink kiterjedése 3663 kat. hold s ebből a kereskedelmi jellegűek 2307 kat. hold.

Nagyon figyelemreméltóak azok az adatok, amelyek a szőlők megoszlását mutatják. Ezek szerint a hegyoldalon fekvő szőlők 111.000 holdat, a könnyű homoktalajon telepített szőlők pedig 175.000 holdat foglalnak el, míg az egyéb — főleg síkvidéki, kötött talajú — szőlők területe 48.000 hold

A direkttermő szőlők kiterjedése 37.000 hold, vagyis több, mint az összes szőlők 10%-a;

az azért érdekes adat, mert tudjuk, hogy az új hegyközségi törvény a direkttermő szőlők fokozatos kiirtását rendelte el. A direkttermő szőlők

főleg kötött talajon vannak — az itteni szőlőknek egynegyede ilyen — míg immunis homokon elenyésző mértékben (2,5%) fordulnak elő.

A rétekre vonatkozó adatokból megtudhatjuk, hogy jöminőségű szénát terem 581.000 hold rét, de nem sokkal kisebb a savanyu szénát termő, nedves rétek területe is (522.000 hold). Legelőből 300.000 hold van hegyoldalon, 240.000 hold homokon és 370.000 hold sziken. Ezen a 900.000 holdnyi legelőterületen 1.1 millió szarvasmarha, 80.000 ló, 2.3 millió sertés és 1.5 millió juh keresi sovány táplálékát.

Tógazdaságaink vízzel borított területe 18.198 hold. Az összes gazdaságok beépített területe 48.317 hold, az udvarok és szérűskertek pedig 167.000 holdat foglalnak el.

Rendkívül lesújtóak azok a számadatok, amelyek földjeink trágyázásáról szólnak.

Ezekből kitűnik, hogy 1934-ben összesen 2.3 millió kat. hold terület kapott trágyát; még pedig a szántóknak egynegyede része, a szőlőknek egyhateda, a kerteknek egynolcada, a rétegeknek egytizede része. Mindössze 58.000 hold kapott istállótrágyán kívül műtrágyát is, 182.000 hold pedig csak műtrágyát.

Beszámol ez a kötet arról is, hogy az országban 646.000 szeker és 43.200 személykocsi van és azok céljára összesen 314.000 kettős lófogat, 96.000 egyes lófogat, 53.000 kettős, 15.000 négyes ökrfogat és 83.000 tehénfogat áll rendelkezésre; ezeken kívül

az összeírás még 168 teherautót és 706 személyautót talált a mezőgazdaság szolgálatában.

Érdekesek a hízalásról és biztosítási szülő adatok is. Ezek szerint 1934-ben 69.755 szarvasmarhát, 1.9 millió darab sertést és 63.000 darab juhot hizaltak; ezek közül házilag levágtak 1.169.000 darab sertést.

Ami a biztosítást illeti,

535.000 gazdaságban volt tűzkárellel biztosítás, vagyis körülbelül minden harmadik gazdaság biztosította magát tűzkárcsere.

Jégkár-biztosítást csak 44.000 gazdaságban talált a statisztika, míg állatbiztosítás csak 15.000 esetben fordult elő.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara új jelentése

Az Országos Mezőgazdasági Kamara legújabb helyzetjelentése szerint az aratási munkák rendben folynak és a mezőgazdasági munkások foglalkoztatottsága jó.

A férfimunkások napszámára általában 2 pengő körül mozog, a 2 pengőn aluli férfinapszámár aránylag ritka, viszont nehezebb munkáknál, különösen kaszálásnál és aratásnál — ott, ahol a munkások nem rész fejeben szegődtek el — 3—4 pengős napszámbeért is gyakran fizetnek. Az ország északkeleti megyéinek egyes községeiből érkeztek olyan értelmű jelentések, hogy a munkások megfelelő munkaadalmak híján vannak; az ország többi vidékein, különösen pedig a dunántúli megyékben helyenként munkahiány miatt vannak panaszok.

A terményértékesítés tekintetében eddig fennakadás nem volt.

Az új termés értékesítésére vonatkozó nyilatkozatok a gazdák körében bizalmat és megnyugvást keltenek.

Az állattenyésztés tekintetében a helyzet sokkal kedvezőlenebb. Az intervenció vásárlások már folynak, de eredményük még nem elegendő a különösen a külföldre szánt hízó állatok értékesítése utközkir rendkívül nehézsegekbe.

Darányi Ignác-emlékművet emeltek Tihanyban

Julius 17-én, vasárnap délután, kezeletos ünnepségek keretében leplezték le Tihanyban Darányi Ignác emlékművét. A tihanyi molóval szemben, a kikötő felügyelőszékének épülete mellett emelkedik a termésköböl faragott 12—15 méter magas emlékmű, amelynek alapzatáról Darányi Ignác ércebeöntött vonásai tekintenek a Balatonra. Az emlékművet Tóth Gyula szobrászművész készítette s azzal a Balatoni Szövetség akarta leróni hálját az egykori nagynevű földművelésügyi miniszter és a Balaton barátja iránt.

Az ünnepségen a megjelent előkelőségek között a család részéről ott voltak Darányi Kálmán volt miniszterelnök és felesége, Darányi Béla, a Futura vezérigazgatója, Darányi Gyula egyetem tanár. Ezután érkeztek meg Hóman Bálint és felesége, Teleki Pál gróf kultuszminiszter, Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Karafiáth Jenő főpolgármester, Teleki Béla gróf, Zala vármegye főispánja, Vay László báró földművelésügyi államtitkár és felesége, Dani Balázs altábornagy, Vojnák Sándor felsőlászi tag és még sokan, akiket emlék fuza Darányi Ignáchoz és barátság a ma élő Darányiakhoz. Pár perccel az ünnepség megkezdése előtt megérkezett József királyi herceg és Augustia királyi hercegnője.

A zenekar eljátszotta a Hiszek-egyet, utána Páldy Róbert alkalmi szavalata, majd a katolikus egyházi kar éneke következett. Az emlékszóbeszéd Strommer Viktorin dr. tihanyi apát mondogta. Az emléktáblát Tihany község birája vette át, azután a koszorukat helyezték el az emlékművön.

A száj- és körömfájás terjedése az értékesítési gondok növekedéséhez szintén hozzájárul, azonban a betegség lefolyása aránylag enyhe és számottevő elhullás nem fordul elő.

A gyümölcsstermelő vidékeket súlyosan érinti a korai gyümölcsök elmaradása, amiket tudvalegyen a tavaszi fagyok pusztítottak el. A gazdák itt nehézségekkel küzdenek a pénzbevételek elmaradása miatt. A szőlőkben a munkálatok folynak, a szőlőtőkék közepes termést ígérnek, de nagyon sok a panasz a peronoszpora és szőlőolva pusztítása miatt.

Mint minden évben, most is ebben az időszakban a legnagyobb a gazdák pénztelensége és a legtöbb a hitelek hiánya miatti panasz.

A Magyar Nemzeti Bank szabálymódosítása nagyon jó hatást keltett,

a gazdák ebben a mezőgazdasági hitelet feltámasztására irányuló első lépést látják s hatása elé nagy várakozással néznek. A termésértékesítést megelőző pénztelenség idejében az adók fizetése is vonatott, bár mindegyik tapasztalható az a törekvés, hogy a hátralékok sem a köztartozások, sem az egyéb kölcsönszolgáltatások tekintetében ne növekedjenek.

A sertéspestis elleni oltás szabályozása Pestmegyében

A földművelésügyi miniszter a sertéspestis által évről-évre okozott károkat csökkentése céljából elrendelte, hogy Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye községeiben a sertéseket az 1938. évben sertéspestis ellen szimultán módon be kell oltani, ha a községben a sertéspestist hatóságilag megállapították.

Azok a községek, amelyekre a rendelet vonatkozik, a következők: Abony, Aporka, Apostag, Bia, Dán-szentmiklós, Dunavecse, Maglód, Mende, Mogyoród, Monor, Solt, Szalkszentmárton, Szigetbecse, Ujkéske, Kóka, Torbágy, Gyömrő, Uri, Dunagyeháza, Nemesnádudvar, Hajós, Kunszentmiklós, Pécel, Ráckeve, Fülöpzállás, Gomba, Kiskörös, Pereg, Peszeradacs, Soltvadkert, Szabadszállás, Tahitófalu, Tass, Tura, Zámbock, Akasztó, Alsónémedi, Boldog, Csengőd, Bugyi, Dömsöd, Dusnok, Isaszeg, Kiskunlacháza, Ócsa, Szigetmonostor, Szigetcsép, Tószeg, Váczentlászó és Jászszentlászó.

Abban a községben, amely ragadós száj- és körömfájással fertőzött van, a betegség megszüntté nyilvánításáig a kötelező védőoltás végrehajtását el kell halasztani. A rendelet közli, hogy a kötelező védőoltás alól az elsőfokú állategészségügyrendőri hatóság a birtokos kérelmére felmentést adhat az olyan különálló gazdaságban tartott sertésekre vonatkozólag, amelyekben értékesítésre kész sertések vannak, feltéve, hogy a sertéspestis fertőzésének veszélye közvetlenül nem fenyeget. Ugyancsak a birtokos kérelmére felmentést adható az értékesítésre kész hizott sertésekre, ha nincsenek velük ugyanabban az udvarban oltásra kötelező más sertések.

KIS VASÁRNAP

KICSI MESE

Aki siet, elkésik

A diákok nyári szünetüre oszlanak ezét.

A mi két diákunk szeretne időt nyerni. Szétnéznek a városi fogadóknak, nincs-e szék, amivel haza jutnának?

Ugy látszik szerencsésük van, találunk egy székert, amely át fog haladni a falujukon. A gazda éppen befogással foglalatostok.

— Bácsi, nem vinne haza miunket? — kérdezik.

A gazda nincs jó kedvében, mordul válaszol.

— Az a kérdés, hogy utközben fizetnek-e egy kis bort? — mondja.

A diákok borusan pillantanak össze.

— Bizony, nekünk nincs most pénzünk, de egyszer majd megszolgáljuk! — kötik magukat.

— Hát üljenek föl! — int a gazda.

— Csakhogy nekünk csomagunk is van, azt is idehozni! — kérlelőznek a diákok.

A gazda most tiltakozván int:

— Azt már nem várhatom meg, mert nagyon sietek. — Ezzel gyorsan felül a bakura s a lovak közé vág.

A lovak meguszorják magukat . . . a gazda pedig abban a pillanatban a bakort a földre bukik.

A sietésben ugyanis a hámsztrángot elfeledte fölvetni a hámfákra. A lovak ugrásával így a kocsi helyt maradt, a gazdát pedig a földre rántotta a gyeplő.

Apró vers

De szép is az élet nyáron . . .

De szép is az élet nyáron,
Kaszacsengés száz határon,
Kaszacsengés, pacsirtadal
Kél a piros pirkadattal.
— Sej, haj, Katicabogár,
Siet a szép nyár!

De szép is az élet nyáron,
Piros alma csúng az ágon,
Piros alma, sárga körte
Aranyágról hull a földre.
— Sej, haj, Katicabogár,
Siet a szép nyár!

De szép is az élet nyáron,
Lubicolni lágy hullámon,
Lubicolni s lesni halat
Muzsikáló fűzek alatt.
— Sej, haj, Katicabogár,
Siet a szép nyár!

De szép is az élet nyáron,
Lepkehajsz, virágálm,
Csillaghullás, hűs fuvalom,
Békaszó a nádas parton.
— Sej, haj, Katicabogár,
Siet a szép nyár!

De szép is az élet nyáron,
Elmulatni gyöngymótákon,
Gyöngymótákon, gyöngymeséken
Elbudni csöndes éjben.
— Sej, haj, Katicabogár,
Siet a szép nyár!

SZÁMADÓ ERNŐ

Fejtörő:

Hévesmegyél város virágcsokor

(Megfűjtése: Gyöngyüsbökréta.)

Angorák

fajtisztá, magas gypjuhozammal, 10 drb, 4 hónapos, 50 pengőért eladó.

Béldi, Sárszentmiklós, Fejér vm.

A FALUSI OTTHON

Gyümölcsaláták

Körtéből, szilvából, őszibarackból, aranyalmából kitűnő gyümölcsaláták lehet készíteni, amely felbontva is elláll hosszú ideig.

A körtesalátához apró, félig érett szagos körtét veszünk, melyeket meghámozzunk, a szarát pedig megkaparjuk. A nagyobb körtéket felébevágjuk s magházukat kiszedjük. Hámozás után a körtét azonnal citromos vízbe tesszük, hogy eredeti színét megtartsa s közben zománczott edényben elkészítjük a salátalevet; minden kilogramm körtére negyedkiló cukrot és félliter jó borecetet számítunk, fahéjat, szegfűszeget, citromhéjat tesszünk bele és felfőzzük. Főzés közben a habot leszedjük és ha már teljesen átlátszó, beletesszük a körtéket és puhára főzzük. A megfőtt gyümölcsöt üvegekbe rakjuk, a szirupot kissé besűrítve, forrón ráöntjük a körtére, úgyhogy egészen ellepje s mikor a szirup kihűlt, az üvegeket bekötjük. Ha a gyümölcsön hólyagocskák mutatkoznak, öntsük le a levét és ujra felfőzve, forrón töltjük rá.

Szilvasalátához a gyümölcsöt több helyen megszurkáljuk, cukorszörpben pár percig főzzük s mikor már egyik-másiknak a héja felreped, gyorsan kiszedjük tiszta üvegekbe és a besűrített cukros ecetet ráöntjük. Lehet ugyanis készíteni, hogy a szarát rajtahagyva, a megszurkált szilvát cseresznyefélékben borecettel feltöltjük s két-három napig hűvös helyen állni hagyjuk. Akkor a gyümölcsöt kiszedjük és kilogrammonként egy kilogramm cukrot számítva rá, porcukorral, citromhéjjal, néhány szem szegfűszeggel és fahéjjal üvegekbe rakjuk és hólyagpapírral leköttjük, de ecetet nem öntünk rá.

A gyümölcsaláták mellett sok helyen teszik el az ugynevezett nyári vegyes salátát, amely úgy készül, hogy apró uborkát, picit kukoricacsöveget, gyenge zöldbabot, piros és zöld-

paprikával vegyesen üvegbe rakunk, csillag- és félholdalaku sárgarépával, néhány szem fekete borssal, aztán felforralt ecetet öntünk rá és az üveget jóerősen leköttjük.

Kánya Terézia

Magyar konyha

Darahablepény-leves. Egy kanál vaját elkeverünk hat tojás sárgájával, hat evőkanál vizet, 25 dekagramm darát adunk hozzá, kevés sót, mindent jól elkeverjük, hozzáadjuk a hat tojás fehérjének habját és kikent tepsiben megstűjük. Ha megstült, felvágjuk és levestel adjuk fel.

Zöld uborka tejfölösen. Szép nagy, de gyenge uborkát meghámozzunk, magvát kiszedjük, újnyi hosszú szeletekre vágjuk és sós vízben megabláljuk. Egy jó kanál liszttel tejföllel elkeverünk, vízzel feleresztjük és beletesszük az uborkát, hagyjuk jól felforrni, megsózzuk, ecetet és tejfölt adunk hozzá, hogy jóliz legyen.

Polyka sóskamártással. A megstűtött potyák bevágjuk újnyi széles bordákba, anélkül, hogy átvágánánk. Megsózzuk és vajjal bedörzsöljük, aztán tepsiben, rostélyon sítóbe tesszük. Tetejére darab vaját teszünk és gyakran meglocsoljuk vajjal. Ha megstült, sóskamártással tálaljuk be.

Arany szabályok

Ugy kell kormányozni a szerencsét, mint az egészséget: élvezni, amikor jó; türelemmel lenni, amikor rossz és sohasem fordulni erős orvosszerekhez végső szükség nélkül.

*

A hirtelen halálestetek okozója legnagyobb arányszámban a vérelmeszesedés, tehát úgy kell élnünk, hogy a már meglévő vérelmeszesedésünk ne rosszabbodjék. Ne fogyasszunk sok alkoholt, ne dohányozzunk és ne legyen egyedül táplálékunk a hus.

Gazdatudnivalók

MI A TENDŐ A SZÁJFAJÁS ZÁRLATÉNAK FELOLDÁSÁKOR?

A zárlatok feloldásának főfeltétele a fertőtlenítés, melyet igen lekiismeretesen kell végrehajtani. Mindenekelőtt gondoskodni kell a trágya, alom, takarmányhulladék, szemét ártalmatlanná tételéről. Fertőtleníteni kell továbbá mindazokat az ott talált bőrké, gypjant, szarvat és egyéb állati nyerstermékeket, amelyek beteg vagy gyanús állatoktól származnak, vagy amelyekről feltételezzük, hogy ilyen állatokkal érintkeztek. Fertőtleníteni kell az ilyen helyen levő járműveket, trágyatelepeket, fűrostókat, itatókat, ezek környékét, valamint e helyen levő berendezési tárgyakat, szerszámokat, istállóeszközöket, fejlődényeket és tejesedényeket. A trágya, alom, takarmányhulladék fuvarozására lehetőleg autót vagy lovak által vont kocsikat kell felhasználni. A kocsikat használatuk után és a vontatásra használt nagypátás állatok lábveit azonnal fertőtleníteni kell. Ugyancsak fertőtleníteni kell azokat a személyeket és ruházatukat is, akik beteg vagy e betegsége gyanús állatok apólasával foglalkoztak, vagy ilyen állatok szállításánál, levágásánál, lelélésénél, boncolásánál, avagy ilyen állatok hullájának szállításánál, fertőtlenítésénél segédkeztek. Végül meg kell tisztítani és fertőtleníteni a fertőtlenített helyen levő valamennyi szarvasmarha körmét és testfelületét.

Hogy a fertőtlenítést milyen anyagokkal és módszerekkel végezzük, arra nézve a m. kir. állatorvos ad utasításokat, ki a helyszínen ellenőrzi a fertőtlenítés pontos végrehajtását.

Újabb megállapítások szerint — olcsóságánál fogva is — igen alkalmas fertőtlenítő a nátronlúg, szintegy a káliumlúg, még pedig állatok lemosására 1 százalékos, istállók és tárgyak fertőtlenítésére 2 százalékos oldatban. Istállók és tárgyak fertőtlenítésére a 1/1000-es formalin-oldat is megfelelő.

A LUCERNA KÁROSÍTÓ ROVAROK IRTÁSA

A lucerna fejlődését és magtermését újabban módfelett veszélyeztetik a rovarkártevők: lucernabarkók, ápioнок, lucernabogarak, lucernabödék, vincellérbogarak, lucernapoloskák. Irtásukra háromféle módszert javasolnak, az eredmény legjobb lesz, ha mindhármát végrehajtjuk. Tavaszról kezdve többször, amikor a rovarok jelenkeznek, járassuk meg lucernásunkat egy bevált kézi vagy fogatos bogárfogó készülékkel, mint pl. a Pawlowszky-féle rovarfogó kaszával, az Avaria tolórendszerű bogárfogó készülékkel, vagy a Pawlowszky-féle, a Rátkay-féle, esetleg a Manninger-féle fogatos rovarfogó készülékkel. Ha helyenkint május elején lekaszálnak egy rend lucernát, akkor itt a második kaszálás lucerna korábban virágzik. A kártevők a nyári időszakban ide húzódnak peteleraak céljából, itt mintegy összecsoportosulnak s az említett rovarfogókkal eredményesebben dolgozhatunk. Sok rovarkártevőt pusztíthatunk el úgy is, ha korra tavasszal, mikor a lucernahajtások még csak 8—10 cm magasak, a leveleket alaposan megpermetezzük olyan oldattal, melynek 100

literjében 0.5 kg arzéntartalmú mérreg (Arsola, Darsin) és 1 kg káli-szappan van. Természetesen a permetezést követőleg ott állat ne legeljen! Mire kaszálásra kerül a sor, a mérgező hatás elmúlik.

MILYEN UTAKON-MÓDOKON TERJED A SZÁJ- ÉS KÖRÖMFÁJÁS?

A francia Marseille kikötőjében Afrikából érkezett juhszállítmányt hajtottak ki másfél évvel ezelőtt. A juhokon mindjárt a kikötőben megállapították a szájszaj- és körömfájás tüneteit. A francia állategészségügyi hatóságok rögtön tudatára ébredtek annak, hogy milyen súlyos anyagi veszedelem lépte át Európa küszöbét és minden intézkedést megtettek a vész terjedésének megakadályozására. Mégse tudták ezt elérni. Sőt a La Manche széles tengervize se vetett neki gátat és áthúzódtott Angliába, hol sok millió károkat okozott. Azóta vonul feltartóztatlanul keleti irányban is; fellépet hazánkban, jóllehet hatóságaink mindent megtettek, hogy határainktól távol tartassák.

Mi lehet az oka annak, hogy ilyen nagy gondossággal ellenére se lehet gátat vetni a súlyos károkat okozó veszedelemnek?

A ragályanyag benne van tudvalevőleg a hólyagok sejtjében, az epéjében, vizeletében, tejében és nyálában. Ha a beteg állat nyála vagy más váladéka — akár köhögéssel vagy tüsszögéssel — átjut más állatra, akkor a betegség már azon is fellép. Ezért természetesnek találjuk, hogy az istállóban a szomszédok betegnek meg előbb, de azért átjut a legelőn, a vásáron is egyik állattól a másikra. Ha csak ilyen uton, az ugynevezett közvetlen uton terjedne a betegség, akkor nem lenne nehéz megállítani utjában, mert hiszen nem kellene mást tenni, mint a beteg állatokat szigorú zár alatt tartani. De sajnos, sokszor, sőt legtöbbször a betegség terjedésében a közvetett fertőzésnek jut szerep. Ha ugyanis a hólyagtartalom a beteg állat nyálával a takarmányra, a vályukra, a jászalakra, az ivóvízbe, az alomra, a legelőre, a vasuti kocsik falaira, a beteggel foglalkozó egyének kezeire és ruházatára jut, akkor innen már könnyen átlephet az állatokra, melyek azt a takarmányt vagy ivóvizet fogyasztják, melyek azokkal a jászalakkal, vasuti kocsikkal, ápolókkal érintkezésbe jutnak. Ezért megbetegedhetik az állat, melyet olyan uton hajtának, hol már egy beteg haladt; megbetegedhetnek a közlegelőn, vásáron. De a fertőzött takarmány, a trágya, az elhullott állatok bőre, gypja, teje is terjesztői lehetnek a járványnak. Ezenkívül mérszorosok, hentesek, állatkereskedők, házalók, herélők, miskárolók és más személyek, továbbá fertőzött udvarokból származó — talán a betegség iránt nem is fogékony — állatok, például ló, szamár, baromfiak is közvetítői lehetnek a ragálynak. Különösen nagy szerepet játszanak e tekintetben az állatvásárok és a házakhoz járó kereskedők, nem kevésbé a cselédváltások.

A TEJ VISSZATARTÁSA

Ha a tehén nem adja le a tejet, akkor lehetőleg szüntessük meg azokat a hatásokat, melyek a tehenet valószínűleg felizgatják (megijedés, szokatlan fejés, a borju leválasztása, fájdalom sebek a csecsimbón). Az ilyen ingerlékeny egyedeket kezeljük nyugodt türelemmel és fejessük a legügyesebb fejővel. Simogassuk, kedveljük takarmány nyújtása, meleg borogatás az ágyékra — rendszerint hatásosan csökkentik az ingerlékenységet. Ne feledjük ugyanis, hogy a tej visszatar-tása sohasé akaratlagos. Ezért esztelen dolog azt hinni, hogy útés-verés javít az állapotán. Eppen ellenkezőleg!

Julius hó

24 VASÁRNAP

B. Kinsza, Krisztina

25 HÉTFŐ

Jakab

26 KEDD

Anna

27 SZERDA

Pantaleon, Olga

28 CSÜTÖRTÖK

Luce

29 PÉNTEK

Márta

30 SZOMBAT

Judit

A nappal tartama július 30-án 15 óra 04 perc, a hét folyamán 16 perccel csökken. — A hold fényváltozása: Újhold 27-én.

A francia követségben ünnepelték a kormányzót

Julius 14-én a francia nemzeti ünnep alkalmából a budapesti francia követség termaiban ünnepélyt tartottak, amelyre a budapesti francia kolónia tagjai és Franciaország számos barátja voltak hivatalosak. Gaston Mugras francia követ beszéddel nyitotta meg az ünnepséget és meleg szavakkal emlékezett meg a magyarok hagyományos vendégszeretetéről, majd Horthy Miklós kormányzó születésének 70-ik születésnapját méltatta.

— Boldog vagyok, — mondotta a francia követ — hogy ezt az alkalmat felhasználhatom arra, hogy hódolatomat fejezzem ki e nagyszerű férfinak. Ő nemcsak kitűnő vezető népeknek, hanem egyuttal megtestesítője a magyar faj lovagiasan fenkölt szellemének, melynek a mi francia tengerészeink a világháború fájdalmas éveiben gyönyörű tanujelét látták. Nagybányai Horthy Miklósnak köszönhető sok francia tengerész az életét, akiket a kiűzdelem napjaiban az ő parancsára mentettek ki a hullámokból.

A követ beszédét az összegyűlt vendégek nagy tetszéssel fogadták.

Hideg telünk lesz. Sandstrom professzor, az időjárás-jóslásairól világhírűvé vált német meteorológus rendkívül szigorú telet jósol. A meteorológus most tért vissza tanulmányútról, amelyet a golfáram vonalán végzett és azt az érdekes megállapítást tette, hogy a következő télen a golfáram átlag két fokkal hidegebb időjárást fog előidézni, mint a múlt télen. A tudós nyomatékosan hangsúlyozza, hogy nem kell különös aggodalmakat táplálni a téli hideg szigorúsága miatt, mert ha szigorú is lesz a tél, mégsem lesznek elvethetően fagyhullámok.

Reischl Imre meghalt. Reischl Imre, Hévíz gyógyfürdő igazgatója. Keszthelynek 25-én át volt bírójára, a pápai Szent Gergely-rend és a finn Fehér Róza-rend lovagja, a magyar polgári Erdemérem tulajdonosa 70 éves korában Keszthelyen meghalt. Temetését július 16-án volt a Balatoni Múzeum előcsarnokából.

Révész Imrét jelölték debreceni református püspöknek. Július 14-én Debrecenben a tisztántúli egyházkerület esperesi és gondnokai értekezletre gyűltek össze. Az értekezlet elhatározta, hogy egyhangú állásfoglalással P. Révész Imre dr. debreceni egyetemi tanárt jelölti. Makláry Károly püspök utódjává. A választás elrendelésére július 22-én déli tizenkét órára Debrecenben egyházkerületi közgyűlést hívnak össze.

Meghalt Matta Árpád. Matta Árpád dr. földbirtokos, m. kir. gazdasági főtanácsos, Fejérmegye törvényhatósági bizottságának örökös tagja, volt országgyűlési képviselő, 79 éves korában rövid szenvedés után meghalt. A magyar agrármozgalmak e nagy alakját a *százhalombattai* temetőben július 18-án helyezték örök nyugalomra, nagy részvét mellett.

Husz pengőzt fizet a Meteorológiai Intézet megtalált gumigömbjeiért. A Meteorológiai Intézet július 18-ától 23-áig légkörkutatóműszereket bocsátott fel a magasabb légrétegek tanulmányozására. A vesszőfontatú kosárban elhelyezett műszereket körülbelül két méter átmérőjű, hidrogénnel töltött gumigömbök viszi fel a magasba. A gömb elmozdítása után a műszerkosár ejtőernyő segítségével ér földet. Az intézet kéri a megtalálót, hogy a kosárra kötött boricékban található sűrűgömb mintát szedje azonnal sűrűgömbözön Meteor. Budapest címre. A műszerkosarat gondosan őrizze meg addig, amíg a visszazárásra ládát és utasítást nem kap. Szigorúan tilos és büntetendő cselekmény az állami tulajdonú műszerkosár felbontása, mert ezzel a műszerek tudományos feljegyzései ronkromennének. Aki a műszert sértetlenül szolgáltatja vissza az intézetbe, husz pengő jutalomban részesül és összes költségeit megtérítik.

A tábla sem helyezte szabadlábra Szálasi Ferencet. Az elmúlt héten, amikor az államfelforgatás büntette miatt háromévi fegyházra ítélt Szálasi Ferenc szabadlábrahelyezési kérelmét elutasították, Szálasi védője beadványt intézett a tábla szüneti tanácsához, amelyben tízezer pengő övadás ellenében Szálasi szabadlábra helyezését kérte. Ezt a kérelmet a tábla szüneti tanácsa július 19-én tárgyalta és úgy határozott, hogy a szabadlábrahelyezési kérelmet még övadás ellenében sem tartja teljesíthetőnek és ezért azt elutasította. A tábla végzésének indoklásában megállapítja, hogy figyelemmel Szálasi Ferenc váltott személyes körülményeire, a felajánlott tízezer pengő biztosítéki összeg nem teszi valószínűvé a szökés veszélyét, ennekfoga a szabadlábrahelyezési kérelmet el kellett utasítani.

Hét lakóház elégett Lickópuzstán. A mosonmagyei Lickópuzstán egyik házában július 18-án délben tűz keletkezett, amely az orkányerő szélben rohamosan átterjedt a szomszédos házakra is. Hét lakóház teljesen elpusztult és néhány gazdasági épület is leégett. Harminc család maradt hajlék nélkül. A vizsgálat megindult a tűz keletkezésének kiderítésére.

Óriási jégvihar Kecskemét környékén. Július 19-ére virradó éjszaka jégvihar vonult át Kecskeméten és környékén és 1500 holdon a szőlőt és tengertermést elverte. Legnagyobb a kár Városföldön és Matkópuzstán. A villám 600 gabonakeresztet felgyújtott és porrá égetett. Egy istálló a becsapó szárazvillám rombodott, a benne lévő állatok elpusztultak. Kiss Endre dr. főispán és Liszka Béla dr. polgármester személyesen járják be a jégkársújtotta területet.

Összegette a hátát a felrohant gyorsfűző. Súlyos szerencsétlenség történt vasárnap Gyopáros-fürdőn. Egy ismertevű oroszai kereskedő, akinek villája van Gyopároson, vasárnap kiment családjaival Gyopárosra. Felesége gyorsforralón ebédet főzött a szabadban. Eddig ismeretlen okból a gyorsfűző felrohant és a házában lévő férfi hátát súlyosan összegette. Az asztalnak csodálatosképpen nem történt az üledésnek kívül komolyabb baja.

Filliceres vonatok. Az Államvasutak igazgatósága közli, hogy július 23-án: Budapestről és Pécsről Szegegre; július 24-én: Budapestről, Sarkadról, Szolnokról, Kalocsáról, Miskolcra Szegegre; július 25-én Budapestről Szegegre filliceres vonatokat indít.

Arany-ezüst beváltás

Legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia

ékszerésznél.

Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9.

A »Himnusz« költőjének ünnepe

Ébben az esztendőben lesz száz esztendeje annak, hogy Kölcsey Ferenc, a Himnusz halhatatlan költője örök álomra lehunytja szemeit. A centenárium alkalmából a magyarság áhítatos ünnepséggel kíván hódolni a nagy költő emlékének és a Himnusz imádságos sorainak.

A nemzet egyetemes rétegén kívül a hivatalos szervek is bekapcsolódnak az ünnepségbe. Így a postahivatal augusztus 19-én reggel fél 9 órától kezdve az ügétőversenypályán, az ünnepség színhelyén egészen az ünnepség befejezéséig szolgálatot tart. Az itt feladott leveleket Kölcsey-emlékbélyegzővel látja el a posta. A bélyegző szövegében a következők olvashatók:

„Isten áldd meg a magyart, 1838—1938” és az augusztus 19-iki dátum.

A külföldi magyarság érdeklődése is állandóan fokozódik a nemzet egyetemes ünnepsége iránt. Nincsen a világnak olyan zuga, ahonnan ne küldenek leveleket, üzeneteket elszakadt véreink. A levelek hangjából az együttérzés szava esendül ki.

Háromszékből két egyszerű székeley egy zacskó erdélyi földet hozott magával az ünnepség rendezéséhez, hogy ezzel szimbolizálják Háromszék és Erdély részvételét a Kölcsey-centenáriumon és ezzel is kifejezést adjanak őszinte magyar érzéseiknek.

Felesége halála fölötti bánatában öngyilkos lett egy öreg gazda. A komáromi vártekercshelyi közönség Gehhardt Jakab 71 éves gazdálkodót felakasztva holtan találták hozzátartozói a padlón. Gehhardt Jakabnak pár nappal ezelőtt halt meg a felesége és ettől kezdve az ivásnak adta magát, majd bánatában felakasztotta magát.

A földművelésügyi miniszter háromhetes szabadságra ment

A kormányzó Sztranyavszky Sándor dr. magyar kir. titkos tanácsos, földművelésügyi miniszternek külföldön töltendő háromheti szabadságidőt engedélyezett és távolléte tartamára a földművelésügyi minisztérium ideiglenes vezetésével Mikecz Odón dr. magyar királyi igazságügyminisztert bízta meg.

Lenyelt egy nyitott zsebkézt. Ifj. Nemes Gábor 18 éves kiskunfélegyházi gazdasági munkás összeesett az édesapjával és emiatti elkeseredésében lenyelt egy nyitott zsebkézt. A kiskunfélegyházi kórházban műtétet hajtottak végre rajta s a 15 centiméteres hosszú zsebkézt a vékonybélben találták meg, ahonnan szerencsésen el is távolították. A fiatalember minden valószínűség szerint felgyógyul.

Olcsóbb lett a paprika. Az Árelenőrzés Országos Kormánybiztosa a paprikagyakerekeskedői árak rendezése kapcsán a Magyar Fűszerpaprikagyakerekeskedői Szövetkezetnek március 17-én kibocsátott körlevelében szereplő árakat minden mennyiségi csoportban és minden paprikaminőségére vonatkozóan 10 fillérrel csökkentette.

Megfulladt egy csecsemő a mosdótálcán. Halálos gyermektragédia történt a Gáttos közönséghez tartozó Szabospuzstán. Pukkas Miklós pusztai család 11 hónapos kis Mária nevű gyermeke, aki nemrégiben kezdett járni, arccal belesett egy mosdótálcába és a tálcán lévő sekély vízben megfulladt.

Szétmorzsolta a cséplőgép. Csorvás közönség közelében cséplőgép vontatás közben súlyos szerencsétlenség történt. A gép puha talajra került és elakadt. Kezelője úgy akarta a gépet helyéből kimozdítani, hogy a vontatógépet előre-hátra rángatta. Hosszu kísérletezés után a gép váratlanul nagyot ugrott s a mozdony magához rántotta a cséplőgépet. A kezelő leugrott a gépről, de társa, Stovecz János, a mozdony és a cséplőgép közé került, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy a két gép valószínűleg szétmorzsolta a testét.

Halalos gyermekjáték. Megrendítő gyermektragédia történt a csehországi Bömisch Leipa városkában. Egy Winkler nevű lakos gyerekei a náluk lévő vendéggyerekekkel játszadoztak a kertben. Az egyik Winkler-fiu egy öreg flóbert-puskát vett elő, egy tízéves kislánynak a fejére paradicsomot tett és husz lépés távolságról le akarta löni. Amikor elstúttotta a puskát, a kislány felsikoltott és eszméletlenül esett össze. A gömb a kislány szívébe talált, úgyhogy néhány peró alatt kiszenedett.

Leszurta a számadójúházt. Kispést határban, a birkástanynak Bojcsik János pestszenteszentkeresztvári juhászegény bérleti szerződés miatt összeszólalkozott Otáh József 60 éves számadójúházzal. A vitatkozás hevében kért rántott és nyakiszírt szurta az öreg számadót, lát Otáh Pál 32 éves juhászegényt pedig két késszurással letérítette. Bojcsikot igazalmas hajsa után elfogták és előállították a rendőrségre. A két juhászt súlyos állapotban a kórházban ápolják.

Elmarad a tokiói olimpiász és a világkiállítás

Amióta az óriási méretű japán-kínai hadimerkőzés folyik, a világsajtó egyes szócsoveiben többször bolygatták meg a kérdést, hogy megtartják-e az 1940. évi tokiói olimpiászot? A japán terjeszkedéssel szemben ellenséges érzelmű nagyhatalmak sajtója pedig nem egyszer hangzott, hogy versenyzőik aligha vennének részt a tokiói olimpiászon. A napokban a nemzetközi olimpiai bizottság értesítést kapott a japán kormánytól, hogy az 1940. évi tokiói olimpiászot lemondották. Az olimpiai bizottság most Finnországot hozza javaslatba, hogy rendezze meg az olimpiászot. A finnek örömmel vállalkoznak is rá. Ha azonban bármiképp elhárítanák, akkor az angolok tartanak világszerte Londonban. A súlyos anyagi kérdésekkel küzdő magyar versenyzőgárdának mindenesetre a közeli finn megoldás volna a legcélszerűbb, mert olyan létszámmal vonulhatna fel, hogy működésével az eddigi szereplésünkhöz méltó siker koronázhatna.

Kiugrott az autóból. Július 19-én este Veszprémben a legfogalmasabb időben a Kossuth Lajos-utcában, amely a város legmeredekebb utcája, egy budapesti személyautó a szabálytalan oldalán állott meg. A rendőr figyelmeztette Stern Leó budapesti kereskedőt a szabálytalanságra, mire Stern az autó vezetőjének távollétében maga indította meg a gépkocsit, megállítani azonban nem tudta. A mozgásban lévő kocsiból kiugrott és véresen terült el az utca közepén, az autó pedig vezető nélkül leszállt az utcán és a Segešdi-féle cipőüzletnek rohant. Az üzlet bejáratánál ült Lakos István 68 éves cukorkereskedő, akinek lábát az autó teljesen szétrontotta. A két sérültet a veszprémi kórházba szállították.

A ló hátán ülve akasztotta fel magát. Az öngyilkosságnak szokatlan módját eszelte ki Ivanosó János öfendőtől gazdasági munkás. Egyik este bezárkózott az istállóba és a gondjaira bízott lovának a hátára felülte, burkot kötött a nyakára és az egyik gerendára felkötötte magát. A reggeli órákban társai benéztek az istállóba és megdöbbenne látták, hogy Farlas a ló hátán ül arccal előre bukva. Amikor közelébe mentek, csak akkor fedezték fel, hogy halott.

Háromfejű macska. A felsőkisteleki pusztán, Kiskunhalas mellett, Orbán János gazdálkodó macskájának összenőtt hármaskreji születtek. Egy törzessel, hat lábbal, három teljesen kifejlesztett fejvel és három farokkal.

Szitás Erzsi elindult és megérkezett...

Igaz történet a küzdelemről és a dicsőségről

1934 tavaszán egy tarka vállkendő kis parasztlányt mutattam be a *Vasárnap* szerkesztőségének. Hallgató, szerény kis parasztlány volt akkor *Szitás Erzsi*, csak szemében lobogott valami legyőzhetetlen hit, csak elhatározásában volt valami megszállottság. *Fűzességymatról* hoztam fel *Szitás Erzsit*, akire csak úgy véletlenül találtam rá néprajzi kutatásaim közben. Magyaros, szép izlésről, ősi díszítőkedvről tanusodók rajzai már akkor scitettek benne a tehetséget, a művészt. Ugyancsak felragyogott a szeme, mikor rajzait nézve, kijelentettem:

— Erzsi, magából még nagy művészek lehet. Csak el kell indulnia és sokat-sokat kell küzdenie és tanulnia.

Es *Szitás Erzsi* elindult. . . 1934 május 6-án — talán olvasóink közül többen emlékeznek is reá — így írtunk *Szitás Erzsiről*:

Mit írt a *Vasárnap* négy évvel ezelőtt?

„*Szitás Erzsi* fűzességymati kis parasztlány eljött a zengő városba, mert azt álmodta, hogy nagy sorsot bízott rá az Isten. Festőművész, vagy iparművész szeretne lenni. . .

— Tizenkétéves koromban kezdtem rajzolgatni. — mondja — csak úgy, ahogy nézegettem a kalandárium képeit, azt gondoltam, hogy ha más ilyen akkuratósan lerajzolta, miért ne tudhatnám én is? Először csak szénrel rajzolgattam, mert ceruzám, vagy szineskrétám nem volt. Meg azután szines képet nem is láttam, hacsaknem szines himzést. Mikor megtudtam, hogy szines kép is van, hát nem igen tudtam szineskrétára szert tenni, mert igen szegény sorban éltem otthon, szüleim árnyékában. Tengerit tőni, gyomlálni, kapálni jártunk, hogy valamiképen meggyűjtsek a télire valót. . . A szines kép? Hát bizony arról azt hittem, hogy ilyen nem tudok csinálni. De *Jánosy Zoltán* nagytisztelőt ur csak biztalt. Azt mondta, hogy lehet még beöleim valami, csak nehogy sárréti dívatot kezdjek. (Tudniillik, nehogy abbahagyjam a képirást.) Adott is szép levelet, hogy jöjjenek el *Pestre Csók István* képiró urhoz. El is ver-gódtam valami nagynehezen, de bizony *Csók* képiró mester el sem olvasta a levelet. Azonmód visszaadta és azt mondta, hogy nem ér ő rá ilyesmire. Én bizony igen elszontyolodva ténfergettem haza. De biz csak nem nyughattam. Csak írtam én több képet, most már színnel is. *Gálffy Kálmán* tanító ur meg mértani rajzra oktatót az időtől kezdve. Azután fogva jobban le tudtam párjázni a szürhímzéseket, de meg az embert és a tájékokat is, 1932 nyarán meg egy híres bécsi tanár ur festegetett kifestített végvázsáknakra, meg olyan nagy gyölcsoakra. Annak utáta a képirásomat. Nagyon kiderült a képe a bécsi urnak a rajzokra, osztán csak váltig azt mondogatta, hogy: gut, gut, zer gut. . . meg ehhez hasonlót. De bizony a bécsi ur is elment, én meg ott maradtam a fűzességymati istenhátamegen. A többit már a szerkesztő ur is tudja. . .

Az a bizonyos „többi” annyi volt, hogy elindítottam *Szitás Erzsit*, be-

mutattam néhai, jóemlékeztű *Tor-may Cecil* nagyművésznek és kilincseltem érte, amerre lehetett. Pénzt, segílyt, elindulási alapot koldultunk össze művészbárataimmal a kis *Szitás Erzsi* számára.

Négy év alatt nyolc iskolai év!

De viszont tudom azt, hogy hiába lett volna minden jóakarát és segílyt, ha *Szitás Erzsi* nem lett volna tisztalelkű, tisztaéletű, igazán küldetett ember. A hősies „többi”, már tisztára az ő érdeme. Ezer éhségen és nyomoron keresztül szakadatlanul és ernyedetlen szorgalommal tanult. Ma 1938-at írunk. *Négy év alatt Szitás Erzsi kis parasztlányból oklevéles és kitüntetett iparművész lett, ki fiatal fejjel a magyar Nemzeti színház és az Operaház kosztümtervezői mellett dolgozik, ezenkívül egy úveg és kerámiai gyár tervező technikus, aki ezer kin és harc után szép keresetével hovatovább szüleit is támogatni tudja.*

Szitás Erzsi négy év leforgása alatt *nyolc osztályról* tett kitünő eredménnyel vizsgálatot. Ugyanis az Iparművészeti iskolára legalább is négy középiskola elvégése után vesznek fel rendes tanulóit. *Szitás Erzsi* mert ígéretet tenni, hogy leteszi a négy polgárit az iparművészeti iskolai tanulmányai közben. És ígéretét beváltotta. 1936-ban már a negyedik polgáriról hozta el kitünő bizonyítványát. S most 1938 nyarán, mint négy polgárit és az iparművészeti iskola négy osztályát elvégzett, kész okleveles iparművész jelentkezett *mindenképp első és kitünő bizonyítvánnyal* és kezében a mindennapi kenyéret jelentő állásával. Mert ezt is kiharcolta magának. Most nyelveket tanul, mert külföldre akar menni, Olaszországba, Németországba és Franciaországba, hogy tovább képezze magát. Mert *Szitás Erzsi* nem fásult el a szörnyű küzdelemben és a megerőltető tempójú tanulásban.

Tanulok és küzdők tovább...

— Még csak most kezdem, — mondja vidáman. Most indok el igazán küzdeni a dicsőségért. Eddig sem vallottam szegényt és ezután még inkább meg akarom mutatni, hogy nem voltam méltatlan a segítségre és a bizalomra. Tanulok és küzdök tovább, hogy minden bennem bizónak öröme szolgáljak és . . . és — itt szinte elcsuklik a hangja, — az én szegény, kedves jó szüleimnek, akik felneveltek — és az én egyetlen és imádatosan szeretett Magyar Hazámnak sok és nagy szolgálatot te-gyek. A kedves Kőrös partjáról indultam el a Duna partjára és innen messze még és lehetek bármilyen híres és nagy ember, én csak *Szitás Erzsi* maradok, az régi kis parasztlány, ki bőszojnyában, tarka vállkendőben feljött ide ebbe a zengő, nagy városba, küzdeni a dicsőségért. . .

Szitás Erzsín ma magatervezte dívatos magyar ruha van, barna haján csinos kis kalap, de ő szívében a régi . . . tisztalelkű, tisztaéletű, valóságos, becsületes leány, aki az ő szegény szüleinek most is engedelmis kislánya.

Kedves Kishugom, *Szitás Erzsi*, eljöttél hozzám megköszönni a mul-tat és elküldted szives üdvözlölet a *Vasárnap*-nak, amelyik legelőször emelte fel szavát melletted. Kishu-gom, nincs köszönni valódd. Magya-ros, igaz kötelességünk volt, amit megtettünk. Te voltál és te vagy a hős, mert nincs igazabb igazság an-nál, amit dicső paraszt elődünk, *Arany János*, mondott:

Nőni kell, nem emeltetni, hogy nagygyá legyünk . . .

SZÁMADÓ ERNŐ

A mi költőink

Földet nézek

Földet nézek, embert látok,
Jaj, kerülget kín és átok,
Mit csinálnak jó barátok!?

Szaladó szél nem beszélhet,
Ember hozzám nem beszélget,
Kedves bajnak gondja eget.

Csókra éhes ember lettem,
Ötleve szeretni mertem,
Hazugságokkal beteltem.

Jó biztatást senki sem ad,
Bánatom cserényi marad,
Mig valaki megismogat.

BÉKEFFY GÁBOR (Budapest)

Muló emlék

Szívemben még itt él az álmodás,
A nyári esték csendes lágy zenéje,
A csillagoknak tarka szép meséje,
Mint ébrehintett száz tüzes parosz.

Szememben még itt él a régi lár,
Még itt ragyog a szemed tiszta fénye,
A hangod ódes meleg reszketése
Még feltűv és lelkemre vigyáz.

De néha elragad az új világ
S a fényugár bohókás vig kacajjal
A multba néző bús arcomba vág.

Es hív a fény, az élet új szavakkal,
Emléked lassan, lassan elhagyom,
S eaz új világban száll már vig dalom.

BONNYAY MIHÁLY (Szony)

A csend fekete temploma

A csend, fekete temploma,
Szívem benne az orgona,
S imádkozik az éjszaka . . .

Jambor pap itt az áhitat,
Aldoztatja a vágynakat
Es lelkeimmel gyönyört itat.

Halk, röpké szárnyu szent imák,
Szívemből áradt muzsikák
Zengnek az Urnak éneket.

Ry áhitatos, bús másét
Nem hallott soha senki még:
Csak én, álmatlan énekes!

SERÁK MARGIT

Megfejtelt közmondások

Madarat tolláról, embert barátjáról. (Ez igaz. Mihelyt tollasodsz, szaporodnak a barátaid. Ha meg tudnak kopposztani, ugyis otthagynak és senki sem ismer.)

Addig jár a korszó a kutra, míg el nem török. (A korszó sohasem jár, hanem viszik. S magától sohasem török el, mások zuzzák szét. Így török el könnyen, aki nem a saját lábán jár.)

Borban az igazság. (De csak az erős borban és a gyöngé emberben. Aki bírja a bort, nem tántorog a lába s nem ered meg a nyelve.)

Találja ki!

Számos magyar szó kezdődik vagy, végződik olyan szótaggal, vagy szótagokkal, amelyek egy-egy állatnevet fejeznek ki. Például: László, halál, stb. Ilyen szavakat tessék beküldeni. (Salfai Szita Béláné, Nagytótfalu, ötlete.)

A levelezőlapra írt megfejtést a *Vasárnap* szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-u. 24.) kell küldeni, tíz napon belül. Elkésve érkező megfejtést nem veszünk figyelembe. Jutalom:

néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik az előírásnak megfelelő legtöbb szót küldik be. előfizetőjaink tagjai és előfizetési díjhátralékuk nincs.

A 27. számban közölt rejtvény helyes megfejtése:

1038: Szent István király halála.

1526: Mohácsi vész éve.

1868: Horthy Miklós születési éve.

Megfejtette tizenhat olvasónk.

Jutalomkönyvet nyert:

Diós János (Nagykopáncs).

Nemes Miklós (Györgymajor).

Egy kis apróság

A kibic tudvalegőleg német alak. Sohasem is próbálták meg magyarosítani a nevét. A németek földje, honnan verték a fogadatalan kártyakritikushoz ezt a nevet. Mindenesetre kiálthatatlan alak, bár a kártyások mindenféle furfangos zorombasággal szokták elriogatni a játkasztal mellől.

Az egyik előkelő kaszinóban az alsóhána melegezett társaságot molesztálja egy kellemetlen kibic. Valaki a játékosok közül — hibás kártyát hív ki.

— No, tisztelem a kedves nejét — szólaf meg a kibic.

— Köszönöm, — udvariasodik a játékos — de miért?

— Azért, amit Önnek ma délelben főzött.

— Azért tisztelgetheti is, mert az jó volt.

— Igen, csak hogy az ételapban hibá volt.

— Hogy-hogy?

— Hát mit evett Ön ma?

— Mit ettem volna? Rizslevest, mar-

habust paradicsommártással, csirkepe-

csenyét kompottal, dióresztet. . . nem elég?

— Hát még?

— No egy kis gyümölcsöt is.

— Más nem volt az ételapon?

— Nem. Hát ez sem elég Önnek?

— Látja, jól mondtam. A legfőbb

dolog hiányzott az Ön ételapjáról.

— Mi hiányzott volna?

— Hát egy porcó — szóna.

Egy kis mosoly

Egy gazda szamarát akart vásárolni. Elment tehát a kupechez. Szemügyre vette az eladó szamarakat s kiválasztott közülök egyet.

— Kedves szomszéduram, — mondotta a kupecnek — ezt a csacsi most nem fizetem ki. Előbb hazaviszem és kipróbálok. Ha beválik, átadom az árát, ha nem, visszahozom a szamarát.

A kupec beleegyezett. A gazda hazavevte a szamarát és beeresztette az övdi közé. Hát a csacsi nem nézett sem erre, sem arra, hanem egyenesen odament a legutóbbi s a legnagyobb övdi szamarához s azzal barátokozott össze. A gazdának elég volt a próba. Fogta a csacsi-t és visszavitte. A kupec nem értette a dolgot.

— Hogy lehet ez, hogy ilyen hamar visszahozta, gazduram? Hiszen még ki sem próbálhatta!

— Oh, dehogyan nem! — felelte a gazda, — Mindjárt láttam, melyikkel barátok-gik. A legutóbbi és a legnagyobb övdi rágyzott, s most maga sem tesz külön-

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelettel előfizetőket, akiknek előfizetése július hó 31-én lejár, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat szíveskedjenek behiányítani, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

- Negyedévre 1 P
- Félévre 2 P
- Egész évre 4 P

A VASÁRNAP kiadóhivatala.
Budapest, V., Báthory-utca 24.

Kissé vontatott volt az ideji gyapjuaukción

A hagyományos budapesti gyapjuaukción július 14-én délután 3 órakor zajlott le a Futura rendezésében a Vigadó kistermében. Az érdeklődés az általános piaci helyzetnek megfelelően kissé vontatott volt és az árverésre becsátott 188 tételtől 104 tétel adott el. Az egyes minőségekre fizetett árak a következők voltak:

Legfinomabb posztógyapjú 1.80, finom posztógyapjú 1.42—1.50, szövet és posztógyapjú 1.45—1.65, finom szövetgyapjú 1.36—1.70, közepfinom szövetgyapjú 1.43—1.52, finom fészülhető szövetgyapjú 1.45—1.83, közepfinom fészülhető szövetgyapjú 1.47—1.62, durva fészülhető szövetgyapjú 1.51—1.70, finom fészüsgyapjú 1.66—1.98, közepfinom fészüsgyapjú 1.60—2.10, durva fészüsgyapjú 1.44—1.82, keresztzett fészüsgyapjú 1.76, Rackagyapjú 1.33, báránnyapjú 0.97—1.35 pengő kilogrammonként.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Feljegyzemnek és két testvérnek ingatlant használnom, de az anyósomnak használatába van az ingatlan. Vagyomunk e birtokkal együtt az 50.000 pengő meghaladja. Kötelesek vagyunk-e vallomást adni? 2. Márkverőim az orvós idején szó nélkül elhagyott, tartozom-e nekik munkabérei fizetési, mitől nemmi oka nem volt nekik erre? (Előfizető, Szatmár.) — Felelet: 1. A törvényes rendelkezések értelmében a család vagyona után — amennyiben a család vagyona együttesen kezelik — a családtag tartozik beruházási hozzájárulást fizetni és az ilyen vagyonnak az értékét együttesen kell számításba venni. Az ingatlan értékéből, azonban anyosa haszontulajdonosként értéket levonhatja és beruházási hozzájárulást csak az esetben tartozik fizetni, ha a teher levonása után fennmaradó vagyona az 50.000 pengő meghaladja. Vallomást azonban mindenestre adnia kell. 2. Márkverőjének megszojált bérét tartozik kiadni, a meg nem szolgáltat nem.

VASÁR ÉS PIAC

GABONATÜZSDE

Készárúpiac. Buzza tiszavideki és felső-tiszai: új 77 kg-os 20.30—20.40, 78 kg-os 20.50—20.60, 79 kg-os 20.70—20.80, 80 kg-os 20.80—20.90, egyéb 77 kg-os 20.25—20.35, 78 kg-os 20.40—20.50, 79 kg-os 20.60—20.75, 80 kg-os 20.75—20.85, rozs pestrvidéki új 16—16.15, más származású 16.10—16.30, takarmányra közepminőségű új 16.50—16.75, alsó elsőrendű 18.50—18.60, közepminőségű 18.35—18.45, tengeri tisztult állomásokról 18.70—18.85, egyéb állomásokról 18.20—18.60 pengő 100 kg-ként.

Határindósi piac. Rozs októberre 16.72—16.75, márciusra 17.35—17.36, tengeri júniusra 18.82—18.87, augusztusra 17.75—17.76, szeptemberre 17.03—17.08 pengő 100 kg-ként.

Magpiac. (A Mauthner Ödön magterelő és magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) A magpiacra a bitorherében további eladások történtek, melyek fedezése némi árjavulást idézett elő. Új mák tovább javult. Szélesbirtoknyáron nehezen indul meg az üzlet, mert az alacsony árak

ellenére sines kilőföldről ezen magféle iránt érdeklődés. **Viktória- és Express-borsó**ban történt néhány kötés, repce változatlan. — **A Budapesti Áru- és Erőforrás-üzemeltető vállalat** jegyzésai nyersáruért, 100 kg-ként, ab **Budapest:** Repce 25—25.25, ab feladóállomás: mák 105—110, biborher 51.50—53.50 pengő.

Ábraktakarmány. Buzakorpa 17, közepzöngés 15, lenmagpogácsa 16.25—16.50, napraforgópogácsa, gyári 15.25, repcepogácsa 13.50, szárított repsejelet 14, 8-as takarmányliszt 20—21 pengő métermázsánként.

Takarmány. Árak: Réti széna Ia új 6.50—7.50, IIa új 5.20—6, lucernaszéna 7.20—8.50, zabosbikkonyószéna 7.20 pengő métermázsánként.

Vágómarha. Bika, magyar Ia 51—54, tarka, Ia 65—66, IIa 54—62, IIIa 46—48, kőr, magyar Ia 64—67, IIa 46—58, tarka, Ia 61—68, kivétel 70, Ia 51—60, IIIa 44—46, tehén, magyar, Ia 44—52, tarka Ia 59—64, IIa 46—58, IIIa 40—45, növendék 50—66, kieszontozni való 33—38 fillér kg-ként elsőnyiban.

Tenyészmarhák és járműsörök. Ia belső járműsörök (tarka) és beállítási való tinó 60—70, Ia belső járműsörök (fehér) 60—74, 1½ éves úszó 60—74, 1½ éves tinó 60—74, fiatal, friss fejtesítés 70—80 fillér kg-ként elsőnyiban.

Borjú. Ia 77—82, kivétel 85—86, IIa 70—76, IIIa 50—66 fillér kg-ként elsőnyiban.

Juh. Különlöknek megfelelő prima fiatal ürü darabonként 50 kg súlyban 40—50, prima fiatal bárány páronként legalább 50 kg súlyban 46—52 fillér kg-ként, etetés-állítás után gazdaságban mászával, 3 kg súlyvevővel.

Sertésvásár. Uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 91—92, 340 kg-on alul 88—90, szedettsertés Ia 90—93, IIa 86—89, IIIa 78—84, árgersertés IIa 68—70, angol töksertés 96—97, kiv. 100 fillér kg-ként elsőnyiban.

Nyersbőr. Marhabőr, 40 kilónál nehezebb, magyar 80—85, tarka 90—95, a 40 kilónál könnyebb marhabőr 10 fillérrel olcsóbb. Tarka bikabőr 35 kg-ig marhabőr-árban 36—40 kg-ig 20%, 41—50 kg-ig 20%, 51—60 kg-ig 30%, 60 kg-on felül 40% levonás. Borjubőr, hosszalábbal 110—120, rövidlábbal borjubőr 120—135, mérnöki juhőr, zöldszilyban 60—70 fillér kg-ként. Mészárosbőr darabonként 10—11 P, kisebb löböréért 10—20%-kal kevesebbet fizettek.

Halpiac. Harcsa, nagyság szerint 240—450, csuka 140—240, ponty 140—200, káráz 120—140, kompó 120—140 fillér kg-ként. Tárk darabonként 10—40 fillér.

Zsír és szalonna. Szalonna, olvasztani való 132—156, sózott 150—180, füstölt 170—240, háj 160—172, tepertő 160—220, sertészsír, helybeli 160—176 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: Tyúk 200—350, csirke, rántani való 90—160, sütni való 150—250 fillér darabonként. **Leölt baromfi:** Tyúk 120—180, csirke, rántani való 200—300, sütni való 200—300, rucsa (idei), hizott 170—200, lud (idei), hizott 170—200, libamáj, nagy 500—800, kicsi 300—520 fillér kg-ként. Teatojás 10 darabig 7.5—9, főzítőtojás 4—7, apró 6—7 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 30, lefőzött tej 10, aludt tej 80—100, tejszín 180—200, tejföl 100—120 fillér literenként. Centrifugált vaj 320—340, főzővaj 280—300, tehenúró, sovány 60—90, juhúró 160—240, túró 140—160, kevert túró 140—160, juhsajt 200—240, trappista 200—260 fillér kg-ként.

Zöldség. Sárgarépa 4—16 (esomónként), petrezselyem 4—20 (csom.), zeller 2—6 (db-ja), kalarabé 1—4 (db-ja), kárföl 20—40, vöröshagyma, makói 12—16, fokhagyma 20—36, fejeskáposzta 6—12, savanyított káposzta 30—36, kelkáposzta 6—14, Fejessaláta 4—12 (db-ja), torma 60—160, burgonya: Gúllába 10—14, nyári rózsza 10—14, uborka, savanyítani való 16—32, nagy, salátának való 12—24, zöldpaprika, apró hegyes 1—4 (db-ja), nagy, írtani való 2—12 (db-ja), fok, főz 4—8, paradicsom 50—120, zöldbab 16—40, vajbab 16—40, zöldborsó hüvelyes 40—70, sóská 16—28, paraj, tisztított 28—44 fillér kg-ként. Hónapszettek, csomónként 6—10, zöld, tengeri, darabonként 4—8 fillér.

Gyümölcs. Alma 40—80, körte (új.) 36—120, aszaltalma 130—180, szilva 120—160, gyümölcsök 120—300, meggy, nagyszemű 80—180, kisméző 70—110, kajszibarack 70—140, őszibarack (új), 60—200, ribizli 60—80, sárgadinnye, fa 70—240, közmezte 48—80, málna 80—140, zöldlilo 40—80, dióbeli 300—480, mogyoró 280—340, mogyoróbeli 480—680 fillér kg-ként.

Pfészter és egyéb. Paprika, édesmezes 460—520, fűszeres 400—480, rózsza 300—380, mák, kék 180—200, pergetett méz

180—190, köménymag 200—300, szappán, szín 96—120, közönséges 56—66 fillér kg-ként.

Borpiac. Alföldi termelőhelyeken lényeges borforgalom nincs. A lepardt készletek legtöbbszörre olyan gazdák birtokában vannak, akik literenként 24—28 filléres áron sem hajlandók boraitak forgalomba hozni. Kocsmárosok kisebb 20—25 hl-es tételben az alföldi borokat literenként 30 fillérről, kivételesen 35—40 filléres áron vásárolják.

Szesz és szeszitalok. A szeszitalok az összes szeszlelésegeket változatlan áron jegyezték. A *nyumócsipátnok*on a héten is szilárd volt az irányzat és a gyerkölait és élénk veltékdy folytatán az árak tartottak maradtak. *Törkölypálinka* 3.30—3.40, *seprőpálinka* 3.30, *szőlőpálinka* 5, *oporipálinka* 3.80, *barackpálinka* 5, *borpálinka* (gyer kínálat mellett) 3.75 pengőz terjedő áron kelt el. Az árak 10.000 literfokontként III. táblázat szerint +3% forgalmi adó értendők.

Idégen pénzmekek vételi és eladási ára VII. 19-én. Száz pengőnél többre kerülő szék darab: Angol font 1960—1980; dollár 337—347; kanadai dollár 332—337; holland forint 185.60—187.60 pengő. **Száz pengőnél kevesebbre kerülő szék darab:** Csehszlovákia 9.50—12, lengyel zloty 60—61.40; szerb dinár 7.75—7.70; francia frank 9.15—9.55; román leu 3—3.40; bolgár leva 3—3.60; olasz lira 16.90—17.90; svájci frank 77.20—78.10 pengő. Ezekhez az árhozhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 37 fillér; kétkoronás 75 fillér; ötkoronás 1 pengő 97 fillér; régi egyforintos 1 pengő 01 fillér.

14 karátos tömörarany grammonként 3 pengő 20 fillér.

Színarany kilogrammjá 3890 pengő.

Szinezített kilogrammjá 96 pengő.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, VII. 24. Állat- és kirakóvásár: Jászkesir, Törökcsentmiklós. — **Hétfő, VII. 25. Állat- és kirakóvásár:** Bonyhád, Bődszentuhály, Dombóvár, Dunavecse, Érsekújvárt (bizonytalan), Fadd, Felhargymak, Gvör, Jánoshalma, Kőszeg, Kunmadaras, Marcal (bizonytalan), Némethely (bizonytalan), Nőgrád (bizonytalan), Szehalom, Szendrő, Tiszatúria, Vepelét, Kirakóvásár: Alap, Szauy, Ló, marha- és kirakóvásár: Csákvár, Ló- és kirakóvásár: Kapuvár, Túrje, Zirc, Ló, marha- és sertésvásár: Vámosgyörk. — **Kedd, VII. 26. Állat- és kirakóvásár:** Bicske (bizonytalan), Dunavecse, Erdőcsokonya, Lesencetomaj, Nagyprút (bizonytalan), Ló- és kirakóvásár: Harosberény, Zirc, Ló, marha- és kirakóvásár: Zalaszenté. — **Szerda, VII. 27. Állat- és kirakóvásár:** Alsónémedi, Bicske (bizonytalan), Kiskomárom (bizonytalan), Lébény, Nyírmada, Zomba, Kirakóvásár: Nagymaros. — **Csütörtök, VII. 28. Állat- és kirakóvásár:** Hajdudorog, Pelérd, Tót, Ló, marha- és kirakóvásár: Gődre. — **Péntek, VII. 29. Állat- és kirakóvásár:** Csepreg (bizonytalan), Jászfényzaru, Ló, marha- és kirakóvásár: Letenye. — **Szombat, VII. 30. Állat- és kirakóvásár:** Apátfalva, Ló, marha- és sertésvásár: Szekszárd.

Legújabb szabadalmu dugattyú nélküli gyümölcsfapernetező készülék

Nincs benne bór, gumi, sem fém dugattyú. Nem romlik, nem kopik, szétrázni nem lehet, szabad kézzel szétválasztható. Használható bármilyen edényből, vagy háttupontyóval, utóbbi esetben csak rossz pernetezővel tartályba is alkalmas; beállít óvatosan is kapható. Kerje díjlatlan leírát a „Vasárnap”-ra való hivatalosával.

Gyártja:
Takács Károly
ny. MÁV előjáró,
BUDAPEST, VI., Kerekes-utca 28.
Telefon: 2-906-70.

RÁDIO

Budapesti I. VASÁRNAP, VII. 24.

8.45: Hírek. **9:** Untárius istentisztelet. **10:** Református istentisztelet. **11:** Róm. kath. istentisztelet. **12.30:** Pontos idő, időjárás és vízállás. **12.30:** Hangverseny Zenekar. **13:** Márai Sándor előadása. **14:** Hangmezek. **15: 1.** „A rétek, legelőik javítása, különös tekintettel a meszezésre.” Kolbál Károly gazdasági akadémiai tanár előadása. **2.** „Az istállótrágya helyes kezelése.” Baskay-Tóth Bertalan dr. gazdasági akadémiai rk. tanár előadása. **15.45:** Cigányzene. **17:** „Pannónia és Szent István.” **17.30:** Zongora. **18:** Csevegés. **18.30:** Szalonzene. **19.30:** „Magyar uszók.” **20.10:** A „Háry János” Operaházi előadás követéséje Szegedről. **21.50:** Hírek, időjárás.

Allandó közvetítések félköznapokon:

6.45: Torna, utána hangmezek. **10:** Hírek. **10.30:** és **10.45:** Két felolvasás. **11.10:** Vízjelzés. **12:** Harangszó, időjárás-jelentés. **14.40:** Időjelzés, stb. **16.45:** Pontos időjelzés, stb. **00.05:** Hírek.

HÉTFŐ, VII. 25.

12.05: Enek—benedi, zongorakísérettel. **13.30:** Cigányzene. **16.15:** Diákfőra. **17:** „Táncmezek. **17.45:** „A vidámabb Rákosi.” **18.15:** Rendőrzenekar. **19.15:** Hírek szlovák nyelven. **19.45:** Csevegés. **20.10:** Regős est. **21.10:** „Követés a film-studióból.” Szász Ila előadása. **21.55:** Időjárás. **22:** Hangmezek. **23.10:** Cigányzene.

KEDD, VII. 26.

12.05: Balalajka zenekar. **13.30:** Szalonzene. **16.15:** Elbeszélés. **17:** „Inasok.” **17.50:** Cigányzene. **18:** Felolvasás. **18.35:** „Belgium két népe.” **19.05:** Hangmezek. **20.20:** „Ide gyere róssim.” A Royal Színház előadása. Operett. **21.30:** Hírek, időjárás. **23.25:** Cigányzene.

SZERDA, VII. 27.

12.05: Enek, zongorakísérettel. **13.30:** Hangmezek. **16.15:** „Török megújodás.” **17:** „A francia festőművészet.” **17.30:** Mélyhegedűszómon, zongorakísérettel. **18:** Csevegés. **18.30:** Szalonzene. **19.30:** Szabolcska emlékest. **20.55:** Hangverseny Zenekar. **22:** Időjárás. **22.05:** Operettrészletek. **23.10:** Jazz.

Csütörtök, VII. 28.

12.05: Szalonzene. **13.30:** Cigányzene. **16.15:** „Kerti mulatságok.” **17:** Csevegés. **17.25:** Katonazene. **18.45:** „Csónakázás a Balatonon.” **19.25:** Rudolf Jók ünekel az észak-magyar művelődési keretében. **20:** „Róza nagysám.” Szimf. Irta Sabatino Lopez. **21.45:** Cigányzene. **23.10:** Táncmezek.

PÉNTEK, VII. 29.

12.05: Hangmezek. **13.30:** Szalonzene. **16.15:** Diákfőra. **17:** „Az első magyar kapitálsták.” **17.30:** Cigányzene. **18.40:** Zagon István vídám csevegése. **19:** Szalonzene. **20:** Kültügyi negyedóra. **20.25:** „Ohello.” Dalmó Jenőétt szerzte Verdi. **21.35:** Hírek, időjárás. **23.10:** Heszéjelzés a Nemzetközi Asszonyhat résztvevőivel. **23.20:** Cigányzene.

SZOMBAT, VII. 30.

12.05: Cigányzene. **13.30:** Hangmezek. **16.15:** Mesék. **17:** Francia gyermektréfák. Irta P. Ábrahám Ernő. **17.25:** Rudolf Munkás Dalkör. **17.50:** Elbeszélés. **18.20:** Jazz. **19.10:** B. Kerekes György washingtoni református esperes előadása. **19.30:** Palló Imre dr., operaházi tag magyar nótákat énekel. **20.30:** „Dinamó.” Tréffis jelenet. **21.35:** Szalonzenekar. **23.10:** Táncmezek.

Budapesti II.

Vasárnap, VII. 24. 7.50: Hangmezek. **15:** Jazzdalok. **17.30:** Felolvasás. **18:** Szalonzene. **19:** Versek. **19.30:** Táncmezek. **20.55:** Cigányzene. — **Hétfő, VII. 25. 18.30:** Előadás. **19.25:** Hangmezek. **20.15:** Felolvasás. **21.10:** Jazz. — **Kedd, VII. 26. 18.05:** Előadás. **18.40:** Cigányzene. **19.05:** Mezőgazdasági felőra. **20.40:** Hangmezek. — **Szerda, VII. 27. 19:** Előadás. **19.30:** Postászenekar. **21.05:** Hírek. **21.30:** Cigányzene. — **Csütörtök, VII. 28. 18.50:** Katonazene. **19.30:** Előadás. **20.30:** Hangmezek. — **Péntek, VII. 29. 19:** Előadás. **20:** Zongora. **21:** Táncmezek. — **Szombat, VII. 30. 18.40:** Mezőgazdasági felőra. **19.10:** Hangverseny. **20.55:** Hangmezek.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.